

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara I., Piața Brațanu 3. Apare zilnic în afară de zilele după duminică și sârbători sub conducerea lui
Dr. VUCHETICH ANDREI

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Inscris în registrul publicațiilor periodice la
Tribunalul Timiș-Torontal sub No. 83. (Dos. No.
934/1938.) Telefon: 28-10. Redactor responsabil:
Dr. VARNAY ELEMÉR.

Semleges bünbakok

Az ellenségeskedések nyomában egymást erő mélyreható és váratlan külpolitikai események most már egyre jobban elmoszák a közeli megbékélés és kiegyezés útját.

Bizonyos ideig még úgy tűnt fel, mintha a tavaszra jelzett tényleges háború megindulása helyett sikeres békeoffenzívára volna kilátás. Ez az eshetőség azonban egyre valószínűtlenebbé vált s a megbékélés reménye szinte a hóval egyidejűleg olvadni kezdett és alig maradt meg már belőle valami. Ellenben a háborús izgalom hullámai egyre veszedelmesebb mértékben kerítik hatalmukba a még nem hadviselő népek közvéleményét.

Nagy napok virradtak a kis népekre is. Semlegességük, függetlenségük, féltve őrzött és minden erővel védett történelmi jogaik ismét a világsajtó érdeklődésének középpontjába kerültek és tudjuk, hogy manapság nem igen irigylésre méltó dolog a világ érdeklődésének „középpontjában” lenni. — Amint a magánéletben is legtöbbször azzal törődnek, akit irigyelnek, csodálnak, vagy — néha — sajnálnak, ugyanerre a mintára igazodik a nagytömegek ébersége és érdeklődése is.

Nehéz az események láncolatában eligazodni és a jövő aggodalmait egyformán kinoxzák a kis és nagy népek közvéleményét. Egy azonban napnál is világosabb. Az összes hadviselőknél egy közös nagy ellenségük van, egy közös nagy mamusuk, s attól szeretnék mind távolabb esni, egyszer s mindenkorra megszabadulni. Ez a közös ellenség: a háborús felelősség. Ez a nem kívánatos szomszédság: az új vérontás értelmi szerzésének, illetve előidézésének gyanúja.

Felelősséget megállapítani, vagy áthárítani szintoly kényes kérdés, mint felelősséget vállalni. Nem csoda tehát, ha bizonytalanság és az ellentmondások valóságos tengere zajlik körülöttünk. Egyik olasz lap találoan írja, hogy a háború fejlődésének ama szakaszánál tartunk, melyet a történetíró a „sorozatos ellentmondások” idejének nevezhet majd. A nagy port felverő híreket ugyanakkora port felverő cáfolatok követik s az amúgy is ingadozó közvélemény állandó bizonytalanságban él. Egy olyan állandó bizonytalanságban, amely előbb-utóbb — az egyetlen bizonyosság lesz az ellentmondások dzsungelében.

Mindkét hadviselő fél kijelenti, hogy tiszteltben akarja tartani a semleges államok jogait és érdekeit, — ugyanakkor a semlegesek kormányai kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek a háborúba sodródás elkerülésére és hallatlan áldozatokat fordítanak nemzetvédelmük gyors fejlesztésére.

A hadviselők és semlegesek viszonya bővelkedik a „sorozatos ellentmondásokban”. A semlegeseket távol kell tartani a háborútól — ez a jelszó. A valóság pedig az, hogy Norvégia már vért ontott semlegességéért, Dánia fegyveres védelemre szorult, Svédország hadikészültségben áll, Hollandia minden elővigyázatossági intézkedést megtett, Belgium el van készülve a meglepetésekre s a többi semleges állam is állig felgyökereszik.

Érdemes kitérni a norvég helyzet alakulására. Az utóbbi napokban ismételt hallottuk és olvastuk, hogy Anglia határozottan fellép az északi vizeken folyó dugárúszállítás megakadályozása érdekében s ezt az elhatározását közölte az illetékes semleges hatalmakkal. Az angol haderő, ha kell, a semlegesekre nézve is érzékeny veszteséggel járó tevékenységet fog kifejteni a skandináv partvidéken, mert nem tűri, hogy a semleges államok továbbra is ellássák Németországot a háború folytatásához szükséges nyersanyagokkal. Az angol, illetve a szövetséges tengeri haderő ily értelemben kapott különböző utasításokat is. El voltunk készülve, hogy az angol álláspont azonnali ellenhatást vált ki: heves tengeri ütközeteket, diplomáciai lépéseket, jegyzék-

váltást, ultimátumot, de mindez késett. Ehelyett Churchill nagy beszédet mondott és arról a norvég külügyminiszter, Koht megállapította, hogy nem jelentett be semmiféle fenyegetést a norvég semlegesség számára. — Majd Chamberlain, majd ő tálal ki... — mondták egyesek. Az angol Premier azonban nagyon csínján kezelte a norvég kérdést. Az általános elveket hangoztatta. A semleges államokkal való kereskedelmi kapcsolatok kiszélesítését sürgette és a háborún kívül álló kis államokat a szövetséges hatalmakkal való szorosabb együttműködésre szólította fel. Egy újabb beszédében bejelentette a tengeri zárlat megszigorítását. Közben kisebb-nagyobb tengeri incidensek történtek a norvég parti vizeken s a norvég kormány tiltakozása nem maradt el. A norvég tiltakozás módja azonban — mint ezt már kezdetben észrevételezte az olasz sajtó — inkább London, mint Berlin felé mutatott alkalmazkodási hajlandóságot. A norvég külügyminiszter ugyanis kijelentette: „Azok a károk, melyeket Németország okozott nekünk, ember- és hajóvesztésben, mély benyomást váltottak ki Norvégiában és minden rendelkezésünkre álló eszközt megragadunk, hogy a helyzeten változtassunk. Anglia is megsértette semlegességünket, de ez a sérelem egészen másjellegű és nem érinti anyagi érdekeinket, hanem füg-

getlenségünk és önérzetünk kérdése”. Ilyen előzmények után sodródott bele Norvégia a fegyveres viszályba. A német sajtó már fel is vetette a norvégek felelősségének problémáját: Norvégia vagy nem tudott, vagy nem akart ellenállni a szövetséges nyomásnak s ez készítette Németországot gyors fegyveres közbelépésre. A gyors fegyveres közbelépés azért történt, mert nem tűrheti, hogy a skandináv félsziget is — hadszínterré változzon.

A szigorított gazdasági harc és zárlat híre egyébként riadalmat szinte csak a kis népek közvéleményében okozott. A németek egykedvűen fogadták. Kijelentették, hogy ők ezt nem sokra tartják. Ha azonban megkísérelnék a gazdasági zárlatot megszigorítani, akkor erre igen hatásválaszolóvá válnának. A hatásválasz mibenlétéről azonban nem árultak el semmit. Azt válaszolták röviden: „Ez katonai titok”. Az elmúlt napok órái s a közeli napok mindenesetre némi fényt derítenek már ezekre a „titkokra” is.

Rendkívül kényes a kis népek helyzete; sok önuralomra, éberségre és a nagyhatalmak teljesítményeivel vetekedő diplomáciára van szükségük, — mert semlegességük földadásával nagyon könnyen az új világégés bünbakjaivá léphetnek elő...

Kulcsár Kálmán

Svédországban erős katonai összpontosítások folynak

Még nem dőltek el az Északi-tengeren folyó ütközetek

Dániában teljes az összhang a német katonaság és a lakosság között

A Radar hirsolgálati ügynökség jelentései

Feszült várakozással néz a világ az északitegeri események elé, de az ellentétes híradásokból alig alakítható ki helyzetkép. A norvég kikötők előtt heves harc folyik, amelynek eredménye csak napok múlva bontakozik ki. A jelentésekből annyi megállapítható, hogy a brit flottának is nagy veszteségei vannak.

A helyzet kulcsa: Narwick

Párisból jelentik: Angol részről eddig csak tengeri előőrs-harcokról volt szó, amelyben túlnyomórészt csak kisebb, vagy közepes méretű tengeri egységek vettek részt.

A harcokban az angol flotta nagy csatahajói még nem avatkoztak be, azonban már teljes gőzzel haladnak a norvég vizek felé és állítólag már ütközetben is résztvettek. Francia tengerészeti körök véleménye szerint a

szövetségesek flottájának legsürgősebb feladata megakadályozni a német utánpótlást. Ha a szövetségeseknek nem sikerül gyorsan biztosítani a norvég vizek megtisztítását, akkor a parti részekben nehéz ütközetek zajlanak majd le. Churchill is célzást tett beszédében arra, hogy a vasércért folyó küzdelemben Narwickot tekinti a helyzet kulcsának. A kikötő előtt a harcok tovább folynak.

A döntő ütközet még nem kezdődött el

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség jelenti Stockholmból, hogy a norvég repülőik több német kézen levő várost bombáztak. Stockholmban úgy tudják, hogy Trondhjem közelében a nyílt tengeren nagy csata folyik

és a tengerparton a hajnali óráktól kezdve lehetett hallani az erős ágyúdörgéseket. A tengeri erőket mindkét részről repülőik támogatják. Jelentik azt is, hogy Oslót a németek kezükben tartják és 2000 norvég nemzeti szocialista csatlakozott a németekhez. Eisborg mellett nagyobb norvég és német erők állnak egymással szemben.

Mindkét fél készül a döntő csapásra. Oslo közelében 5 csapatszállító hajó érkezett a norvég partokhoz és a hajókról 10.000 embert tettek partra. A norvég őrhajók eddig 3000 holttestet emeltek ki a tengerből.

A svéd távirati iroda déli kiadása is azt jelenti, hogy pénteken reggel a Kattegatban, a Noster szigettől délre erős robbanást lehetett hallani. Később hírek érkeztek arról, hogy egy hajó a tengerparthoz közel nagy lángokkal ég, majd ugyanez a hajó el is süllyedt. Arra következtetnek, hogy a hajón nagymennyiségű kőolaj volt.

A brit és norvég haderő egyesülése

Stockholmból jelentik: A Havas-ügynökség közli, hogy norvég felhatalmazott körök értesülése szerint a brit haderők Narwicketől kis távolságra partra szálltak és most

keresik az összeköttetést a norvég csapatokkal.

Hambro, a storting elnöke, csütörtökön bejelentette a hatodik norvég hadosztály mozgósítását és akcióbálsát a Narwicket Svédországgal összekötő vasútvonal mentén. Később érkezett norvég jelentés megerősítette, hogy

a brit és norvég haderő Bergen környékén érintkezésbe léptek egymással.

ÜTKÖZET A TRONDHJEMI KIKÖTŐ ELŐTT

A svéd távirati iroda közli, hogy az aalesund rádióállomás csütörtökön délután 5 órakor jelentést adott ki, amely szerint a trondhjemi kikötő előtt

angol és német hadihajók között ütközet fejlődött ki

és brit repülőgépek megtámadták a német hajókat. A norvégok az oslo-charlottenbergi vasútvonal több hidját levegőbe röptették. A németek előnyomulását a westlandi tartományban megállították.

Párisi hír szerint Haakon király elhagyta Norvégiát

Stockholmból jelentik: A norvég király, Olaf trónörökös és a miniszterelnök biztonságban vannak. Az a hír terjedt el ugyanis, hogy a királyi család és a kormány tagjai veszedelemben forogtak, mert a jelenlegi székhelyüket a német repülő bombázták. A Havas-ügynökség úgy értesül, hogy úgy a királyi család, mint a kormány, még a bombázás előtt elhagyták székhelyüket.

A Stefani-ügynökség párisi jelentése szerint a francia fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy Haakon norvég király és a királyi család tagjai elhagyták az ország területét.

Angol csapatszallító hajó pusztulása

Amszterdamból jelentik: Egy holland gőzös csütörtökön az Északi-tengeren egy dán hajóval találkozott, amelyen egy súlyos sebesült volt. A sebesültet a holland hajó fedélzetére vette. A dán hajó vezetője elmondotta, hogy egy órával előbb

egy füstfelhőbe burkolt nagy hajót vett észre, amely kormányozhatatlan állapotban, oldalra dőlve állt a vizen.

A hajó valóságban roncsoshoz hasonlított és nyilván nagyobb osztályhoz tartozott. Körülötte többszáz méteres körzetben sok holttest úszott a vizen és az egyenruhájukról ítélve, ezek nagy része angol lehetett. Amikor

Trondhjemnél visszaverték az angol támadást

Berlinből jelentik: A német hadsereg főparancsnokság közli: Dániában nyugodtan telt el a pénteki nap. Német gépek ellenőrző repülést végeztek a dán partok fölött, anélkül, hogy találkozott volna az ellenség repülőgéppel. A norvégiai német csapatok a Narwick közelében elfoglalt sávot megnagyobbították. Trondhjemnél visszaverték az angol repülőgépek támadását. A délután folyamán kisebb angol tengeri egységek megkísérelték, hogy benyomuljanak a trondhjemi fjordba, de a támadást a német ütegek meghehítették. Bergen, Stawanger és Kristiansand környékén csend volt.

SIKERES NÉMET LÉGITÁMADÁSOK

Berlinből jelentik: A péntek reggeli berlini lapok kiemelik a német repülő sikeres támadásait az angol hadihajók ellen. A német sajtó viszszautasítja a szövetségeseknek azt az állítását, mintha a skandináviai eseményekért Németország lenne felelős.

OSLOTOL 40 KILOMÉTERRE ALLNAK A NÉMETEK

Berlinből jelentik: Pénteken a német csapatok elfoglalták az Oslótól negyven kilométerre lévő Drammen helységet. Ugyancsak a pénteki nap folyamán foglalták el a németek az Oslótól északkeletre lévő Eibsvold községet.

HEGYIVADÁSOKRA VAN SZÜKSÉGÜK A SZÖVETSÉGESEKNEK

A News Chronicleban Liddelhardt kapitány, a lap katonai szakértője, azt javasolja, hogy a

Stockholmból jelentik: A legújabb hírek szerint a norvégeknek sikerült a német támadást Elverum ellen feltartóztatni.

A norvég csapatok három irányban menetelnek Oslo felé,

hogy felszadítsák a fővárost. Az oslo fjord egyes erődítményei még mindig norvég kézben vannak. A fjord előtt angol csatahajók állanak őrt.

FOLYIK A NÉMET CSAPATOK UTÁN-PÓTLÁSA

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség jelenti: Az angol királyi légi haderő bombavetői péntekre virradó éjszaka támadást intéztek az ellenséges csapatokat és utánpótlást szállító hajók ellen a Kattegatban, valamint a Kis és Nagy Beltben. A repülő megtámadtak egy 8000 tonnás német hajót, amely felrobbant. Ebből azt sejtik, hogy a hajó löszert szállított.

NARWICK ATADASA

Stockholmból jelentik: A Socialdemokraten nevű lap élesen támadja Sundloe ezredest, Norvégia árulóját, aki Narwicket átadta a németeknek. Az ezredest az oka annak is, hogy Norvégia két legnagyobb hadihajója elsüllyedt.

ERDŐBE MENEKÜLTEK A DIPLOMATAK

Stockholmból jelentik: A norvég főhadiszállásnak német bombavető repülőgépek által történt megtámadásakor a helyszínen tartózkodott a Svenska Dagbladet tudósítója, aki a következőket jelentette: Több külföldi követ, köztük Neuman lengyel és Sairquason angol követ, valamint Koht külügyminiszter kénytelenek voltak az erdőbe menekülni. A követek több ízben a földre vetették magukat, hogy a német repülőgépek gépfegyvertüze elől megmeneküljenek.

a dán hajó megközelíteni igyekezett a hajót, hogy az életben lévő matrózokat megmeneteni próbálja, egy másik kisebb hadihajót vett észre,

amely a mentőmunkálatokkal foglalkozott.

A kis hajóról löni kezdték a dán hajót és annak egyik tengerészét egy repeszdarab megsebesítette.

A kis angol hadihajó csak akkor hagyta abba a tüzelést, amikor kelet felől német repülőgépraj jelent meg, amely a hajó fölött keringett, de bombát nem dobott le.

szövetségesek küldjenek Skandináviába francia hegyivadász csapatokat, amelyek közismerten nagy harci értéket képviselnek.

BERLIN CÁFOLJA AZ ANGOL SIKEREKET

Berlinből jelentik: Az északi hadihelyzet megítélése tekintetében a berlini estilapok arculatát két vonás jellemzi. Egyrészt cáfolják az egyes külföldi forrásból származó jelentéseket, amelyek angol sikerekről számolnak be, másrészt pedig, főleg Göbbels lapja, az Angriff azt írja, hogy

„mi vereségeket is el tudunk viselni, mert katonánép vagyunk, azonban az önmagá-

ban és a vezetőben való hit biztosítja számunkra a győzelmet“.

A Nachtausgabe szerint az ilyen harcok nincsenek veszteségek nélkül, de Anglia vesztesége nagyobb, mint a miénk — állapítja meg a lap.

Dánia

Élelmiszert küldtek a németek Dániába

Kopenhágából jelentik: A német katonai hatóságok mindent elkövetnek, hogy a dán lakosságot a megszállás következtében előállható kellemetlenségektől megóvják. Jellemző erre a módszerre, hogy a dán agrárállamba szerda reggel óta élelmiszerszállító vonatok érkeznek. Ezek az élelmiszervonatok a hadsereg ellátására szükséges élelmet hozzák.

A dán fővárosba csütörtökön húsz külföldi ujságíró érkezett, akik Kopenhágában körutat tettek, majd Kaupis repülőtábornok fogadta őket. A tábornok kifejtette előtűk azokat az okokat, amelyek miatt Dánia katonai megszállása szükségessé vált. Utalt arra, hogy a dán csapatok vesztesége igen csekély. Megállapítást nyert, hogy

a harcoknak dán részről csupán 10—20 halott és kevés sebesült, míg német részről egy halott és egy sebesültjük volt a megszállás során.

Elmondotta, hogy egész Dániában barátságosan fogadta a lakosság a német csapatokat, majd beszámolt a dán királynál tett látogatásáról is és kijelentette, hogy a király igen barátságos szeltemben tárgyalt vele. A dán hadsereg és a haditengerészet lojális magatartást tanúsít a németekkel szemben és ez remélhetőleg továbbra is fennmarad.

NÉMET VASÚTVONALAT BOMBÁZTAK AZ ANGOLOK

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol repülőgépek a beérkezett jelentések szerint, legutóbb egy kisebb schleswig-holsteini pályaudvar ellen támadást intéztek, amelynek eredményeként csupán egy sporttelep házai rongálódtak meg és a robbanások ereje betörte a pályaudvar várótermének ablakait. Az esemény azonban más szempöngből nézve különösen jelentős. Ez az első eset ugyanis, amikor

ellenséges repülőgépek támadást intéztek a német közlekedési útvonalak ellen.

Ha ilyen kísérletek megismétlődnek, úgy német szempöngből egészen új tényállás adódnék a légiháború vezetésére. Ebben az estben

a német hadvezetőség azonnal levonja a szükséges következtetéseket.

NÉMET KÖMÜVESEK DÁNIÁBAN

Stockholmból jelentik: A német fővárosból érkezett hír szerint Németországból 3000 kőműves utazott Dániába és Norvégiába. Azt hiszik, hogy Németország a dán és norvég partok mentén erődítményeket akar építeni.

A DÁN TRÓNÖRÖKÖS FEGYVERESEN ELLEN-ALLOTT.

Milánóból jelentik: A Corriere dela Sera amerikai hír alapján közli, hogy a német csapatok megszállásakor a dán királyi palota testőrsége Waldemar herceggel az élén fegyveresen állt ellen a német katonáknak és a lövöldözésnek 7 halottja volt. A testőrgárda tagjai és Waldemar herceget a németek letartóztatták.

CORSO moziban ma

Első rész:

A HÁROM TESTŐR

A főszerepben

JOHN WAYNE

I. rész: 1. A tüzes gyűrű. 2. Mindenki egyért, egy mindenkéért. 3. A kémek királya. 4. A sivatag kalózái. 5. Lázadók támadása.

6. A halál Marathonja

3 óraker 9 lei: A HALHATATLAN KERINGŐ

12 CAPITOL IS

Svédország

Tízpercenként indulnak
Stockholmból
a katonavonatok

Londonba érkezett jelentések szerint Svédország helyzete rendkívül súlyossá vált. A svéd kormány csütörtök este óta állandóan tanácskozik. Úgy tudják, hogy Svédország döntő elhatározás küszöbén áll. A behívások folytatódnak. A fővárosból 10 percenként indulnak a katonákkal megrakott vonatok. Csütörtökön délután légiriadót rendeltek el a fővárosban. Svédország igyekszik ugyan semlegességét az utolsó pillanatig megőrizni, de nagyon kétséges, hogy vajon ezek a kísérletek sikerrel fognak-e járni.

NEM ENGEDIK PARTRASZÁLLANI A NÉMET CSAPATOKAT.

Londonból jelentik: A nyugati part mentén foganatosított svéd intézkedések, valamint az elsőbbségi rendelkezések arra engednek következtetni, hogy Svédországnak egyáltalán nincs szándékában megengedni a német csapatok partraszállását és átvonulását svéd területen.

NÉMET CSAPATÖSSZEHOZÁS A SVÉD PARTOKAL SZEMBEN

Berlinből jelentik: Illetékes helyen kijelentik, hogy teljesen alaptalanok azok a hírek, amelyek szerint Németország Svédországtól csapatai számára átvonulási engedélyt kért.

Helsinkiből jelentik: Stockholmi hírek szerint a németek nagy haderőket összpontosítanak Koppenhága környékén, szemben a svéd parttal.

Londonból jelentik: Az egyik legnagyobb svéd

Hollandia és Belgium

„El kell készülni minden eshetőségre“

Amszterdamból jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint

a holland határon álló német csapatok között nagymennyiségű lőszert osztottak ki. Ezenkívül semmi más esemény nem jellemzi a helyzet súlyosbodását. Hollandiában megtették az óvintézkedéseket, de ezek éjjel történtek úgy, hogy a lakosság csak igen keveset vett észre ezekből az intézkedésekből. Holland politikai körökben el vannak ragadtatva attól a módtól, ahogyan Winkelmann tábornok, a holland hadsereg főparancsnoka szervezi az ország védelmét.

Amszterdamból jelentik: A németalföldi kormány kiáltványban figyelmeztette a lakosságot, hogy ne terjesszen ellenőrizhetetlen híreket. A kiáltvány közli, hogy biztonsi intézkedések történtek, ez annyit jelent, hogy a kormány szigorúan őrködik az ország területének biztonsága felett. Hangsúlyozza a kiáltvány, hogy

a kormány tudatában van a veszélynek, amely az ország egységét fenyegeti. Ez azonban nem szabad, hogy nyugtalanságot keltsen, de a lakosságnak el kell készülnie minden eshetőségre.

BELGIUM EGYIK HATALOMNAK SEM ENGEDI AT TERÜLETÉT.

Brüsszelből jelentik: Spaak belga külügyminiszter egy szocialista gyűlésen felszólalt és többek között ezeket mondta:

— A belga kormány minden erejével azon van, hogy elkerülje a háborút, de ha mégis belesodródna a fegyveres konfliktusba, a nemzetvédelem minden energiája akcióba lép. Belgium kötelességének érzi, hogy senkinek se engedje meg, hogy területét idegen hatalom más ország elleni fenyegetés terepéül használja fel.

HÁNY NÉMET KATONA VAN NORVÉGIÁBAN?

Rómából jelentik: A Popolo di Roma ezeket írja: Olasz politikai körökben az egyre ellentmondó hírek ellenére is az a benyomás, hogy a norvég ellenállás növekvőben van. A Messagero azt közli, hogy Norvégiában eddig a németek 50.000 embert tehettek partra, ezek közül 42.000 csapatszállító hajón tette meg az utat, míg 8000 repülőgépen érkezett. Az angol csapatok partraszállásának hírére eddig — a lap szerint — nem erősítették meg.

Párisból jelentik: Az Epoque értesülése szerint a Norvégiát megszállva tartó német csapatok létszáma jelenleg 30 ezer főre tehető.

NIVEA

FOGPASZTA

NIVEA

FOGPASZTA

legjobb 2x naponta.

Anyuka nevet . . .

és az egy öröm nézni, mikor Anyuka nevet. Akkor látni lehet két fénylő fehér fogsort. Unnád nem? Használjon Ön is mártól NIVEA-fogpasztát és már holnap ámulni fog az eredményen. NIVEA-fogpaszta felüdít és alaposan tisztít.

olajszállító hajó, a Svaobor, amelynek 8070 volt a tonna tartalma, a skót partok közelében elsüllyedt. A hajónak 34 főnyi személyzete volt, akik mind odavesztek.

választák, hogy eddig még nem volt indokolt ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Ottawából jelentik: Mackenzie King kanadai miniszterelnök kijelentette, hogy rövidesen Washingtonba utazik, ahol találkozni fog Roosevelttel, Hullal és lord Lothiammal, a washingtoni angol nagykövettel, akikkel a grönlandi kérdésben folytat majd tárgyalásokat.

AMERIKA DICSERI A NORVÉG ELLENÁLLAST.

Newyorkból jelentik: Norvégia hősi ellenállását a német támadással szemben és a szövetséges hadiflotta gyors beavatkozását a Newyork Times elragadtatással méltatja. A nagyarányú tengeri ütközetekből azt a következtetést vonja le a lap, hogy a szövetségesek tisztában vannak a tengeri háború fontosságával, amelytől a szárazföldi háború megrövidítését is várják. Megemlékezik a Newyork Times arról a nagy hibáról, amit a világháborúban követtek el a szövetségesek, amikor túlkorán hozták nyilvánosságra a jüttlendi tengeri ütközet eredményét. A szövetségesek admirálisai igen jól teszi, hogy ha nem közli idő előtt az eredményeket.

MOSZKVA SZERINT AZ ANGOLOK SERTETTÉK MEG NORVÉGIA SEMLEGESSÉGÉT

Moszkvából jelentik: Az Izvesztija vezércikkben foglalkozik Németország skandináviai lépésével és azt írja, hogy

a Német Birodalom kényszerülve volt ennek a lépésnek a megtételére

és az felelet volt Norvégia semlegességének az angolok és franciák által való megsértésére. Németország lényegesen megerősítette helyzetét és erős hadászati támaszpontokhoz jutott. Így előnyösen megerősítette a szárazföldön harcoló hadsereg mögötti területet. Az angol-francia szövetség Finnország állítólagos megsegítésével igyekezett megvetni a lábát a Skandináv félszigeten. A Szovjet-Unió azonban lerántotta róluk az álarcot.

A Temps arról ír, hogy az angol flotta Oslo elé érkezett.

MIRE JÓ A BALNAZSIR?

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia az angol gazdasági záriattal kapcsolatban azt írja, hogy Nagy-Britannia felvásárolta Norvégia egész bálnazsírkészletét, de a németek megelőzték és lefoglalták ezt a készletet. Így most már nem marad más a nyugati demokráciák részére, minthogy az utolsó kenetnél használják, amikor majd kladják a lelkiüket.

A KANADAI MINISZTERELNÖK WASHINGTONBA MEGY

Washingtonból jelentik: Hull külügyi államtitkár az Egyesült Államok diplomáciai képviselőit utasította, hogy tegyenek meg minden könnyítést azoknak az amerikai állampolgároknak számára, akik el akarnak távozni a Skandináv-országokból. Együttal felkérte az amerikai hajózársaságokat, hogy erre a célra Genovában hajótért bocsássanak rendelkezésre. Az amerikai alattvalók Németországon át utazhatnak Olaszországba, Norvégiában és Svédországban körülbelül 3000 amerikai állampolgár él. A külügyi hivatalban hangoztatták, hogy mindebből nem lehet arra következtetni, mintha az Egyesült Államok kormánya a helyzetet különösen komolyan tartaná.

Arra a kérdésre, vajjon Amerika határozott-e arra az esetre, ha Grönlandot és Izlandot idegen hatalom megszállná, a külügyi hivatalban azt

Az ősz folyamán kezdődik a Horgony-palota melletti új hid építése

A negyedik kerületben, a Horgony-palota mellett, a régi begai hidat már a múlt esztendőben elzárták a forgalom elől. A rozoga hídon ma csak a gyalogjárók és a villamosok közlekednek. Kocsiknak és autóknak tilos a hídon átmenni. A hid legontására és az új hid építési munkálatainak megkezdésére azonban egyelőre nem kerülhet a sor.

Ha ugyanis a hidat lebontanák, megszakadna a város többi részeinek a pályaudvarral való villamosforgalma. Ezért a város kénytelen

megvárni, amíg az olaszországi Fiat-cégnél megrendelt trolibuszok elkészülnek és forgalomba kerülnek. A trolibuszok a dohánygyári új hídon keresztül fognak járni a pályaudvarig, onnan pedig a Duca-uccán keresztül az első kerületbe. A trolibuszokról a közönség a villamosokra és a villamosokról a trolibuszokra kaphat majd átszállójegyet és így a város és a pályaudvar közötti közlekedés megmarad. Mihelyt a trolibuszok üzembe kerülnek, a régi hidat lebontják és megkezdik az új hid építését.

JEGYZETT MÁR HÁDFELSZERELÉSI BÓNT?

HOLLÓSSY KORNÉLIA

tündöklő pályafutása a timisoarai (temesvári) zárdától a világhír dicsőségéig

1827. április 13-án új csillag gyúlt ki a mennyboltozaton. Ugyanakkor egy másik csillag fénye örökre kialudt.

Azon a napon született Gertyenyesi Hollóssy Kornélia. Tíz testvére közül a legfiatalabb volt és életének ára az anya halála volt.

Tíz éves korában Kornéliát, aki akkor a timisoarai (temesvári) zárda bennlakó növendéke volt, meglátogatta az apja. Az igazgató-apáca, aki Hollóssy Bogdánal beszélgetett, jelentette neki:

— Zimmermann úr szeretne kegyelmeddel beszélni.

— Vajjon ki légyen az?

— Zimmermann ur, a zárdaiskola énektanára. Beküldhetem?

— Lehet.

Az apáca kiment a társalgóból, amelyben Hollóssy Bogdán egyelőre egyedül maradt. Nem tudta elképzelni, mit akar vele az énektanár. Talán szófogatatlan a kis Kornélia? Talán csintalan?

Bejött egy nyurga, magas alak, akár a meszelőrud. Fekete nadrág, sziürke kabát és buzavirágkék mellény volt rajta. Fehér ingének gallérja alatt sárga nyakkendő csokra viritozott. Kabátujjai közül csipke fityegett elő. Az arca simára beretvált, hosszú haja elől a homlokára meg a szemébe, hátul a nyakába lógott.

— Jó volna a földemre madárijesztőnek, — gondolta Hollóssy Bogdán.

A különös alak udvariasan bókolt, majd bemutatkozott.

— Zimmermann Amadeus nyugalmazott bécsi operaénekes. Kevés olyan tenor volt, mint én, tudja meg nagyságod és rengeteg babért arattam. De megöregedtem és nyugalomba küldtek. Így kerültem ide énektanárnak. Kivénült tenorista már nem hozhatja rosszhírbe a zárdát.

Nevetett és kilátszottak sárga fogai. Aztán folytatta:

— Engedje meg nagyságod, hogy kislányáról, Kornéliáról szóljak. Ritka gyönyörű hangja van. Elhíheti nagyságod, ha én mondom, mert ehhez aztán értek.

— Jó, jó, — türelmetlenkedett Bogdán ur, — mit óhajt a Sängermeister úr?

— Engedelmet szeretnék kérni, hogy Kornéliának külön énekórákat adhassak.

— Hát adjon neki. A fizetséget nevemben majd elintézi az igazgató.

— Alázatosan köszönöm, nagyon boldog vagyok.

Hollóssy Bogdán azt gondolta, a hajdani tenorista azért boldog, mert a különórák révén jövedelemhez jut. Pedig azért volt boldog, mert alkalma volt egy remekszép hangot képezni.

Tizenöt esztendőskorában Kornélia, aki akkor került haza a gertyenyesi kastélyba, valóságos nagy lány volt.

A kastély nagy szalónjában levő klavikordiumon sokat ütögette ujjával a billentyűket, de nem a muzsika kedvéért pusztán, hanem azért, hogy saját énekét kísérje.

— Csakugyan szépen énekelsz, — mondotta egy alkalommal apja, — ha elgyűrűződ magad, majd énekelhetsz a mátkádnak, mint asszony pedig vendégeidnek.

— Apám, én azonban nem pár embernek akarok énekelni, hanem százaknak, ezreknek.

— No, lányom, akár milyen dús gazdag ember is lesz leendő urad, nem fog neked olyan szalónt építeni, ahová ilyen tömeg beférjen.

— Nem kastélyban akarok énekelni, apám, hanem színházban, operaházban.

Hollóssy Bogdán megfogódzott a karosszék támlájába, mert azt hitte, menten felfordul vele a világ.

Aztán felkelt és szó nélkül kiment.

Az apa és a gyermek között megkezdődött a harc. Győztes a tizenöt éves Kornélia lett.

— Mehetsz, — dadogta az apa, — mehetsz, amerre szemed lát. Kiadom az anyai jussodat. Herdáljad el a buta énektanulásra a magadét. Én nem adok erre az urilányhoz méltatlan bolondságra egyetlen rézgarast sem.

A tizenöt éves leány elhagyta az apai házat. Egyik távoli asszonyrokona készítette a holmiját, vásárolt neki alsó és felső ruhát.

Apjának jogtanácsosa intézte az anyagi dolgokat. Kornélia anyai örökségét úgy helyezte el, hogy a leány ahhoz bármelyik távoli városban hozzá jusson, ha pénzre lesz szüksége.

Bécsben egy ideig Salvi Máté operai igazgató tanítványa volt. Egy év múltán tanára így szólt:

— Magának Milánóba kell menni. Ott megkapja hangja teljes ragyogását.

És ajánló levelet adott neki Donizettihez, a hírneves zeneszerzőhöz. Donizetti meghallgatta Kornélia énekét és a gyönyörűségtől tapsolt. Beajánlotta a leghetesebb milánói énekmesterhez, Lamperti Francescához. Két évre rá Lamperti kijelentette:

— Kornélia, maga már kész művész, utjára bocsátom.

Hollóssy Kornélia elszerződött Korfuba és első fellépte az Ernani operában volt. Tüneményes sikere volt. Korfuból Turinba hívták, az olasz királyi operához.

A fiatal magyar énekesnő — tizenkilenc éves volt mindössze — minden fellépése újabb diadal volt. Egyik felléptekor a turini opera nézőterén ült Carl asszony, a hírneves énekesnő. Felvonásközben rohant Kornélia öltözőjébe:

— Isteni vagy. Kérlek, írd alá ezt a szerződést. Carl asszony három hónapi vendégszereplésre Bucurestibe szerződtette Kornéliát. Nagyszerű bucurestii szereplése után 1848-ban Timisoarán (Temesvárott) mutatkozott be a közönségnek, főleg rokonságának.

— Remekül énekelsz, elismerem, — mondta az előadás után Bogdán, — de azért ez mégis csak komédiázás.

Azonban már nem haragudott úgy, mint hajdan és megcsókolta a leányát, amikor az Pestre utazott.

A sikerek szakadatlan láncát követte. A fiatal magyar énekesnőt a pesti Nemzeti Színházhoz szerződtették évi négyezer forint tiszteletdíjjal, ami akkoriban hallatlanul magas fizetés volt.

1849. után felbontotta szerződését és előbb Bécsben, majd másfél éven át Varsóban játszott. Sikereiről egész Európa beszélt. Páratlan dicsőséget szerzett.

1853-ban férjhez ment Lonovics Józsefhez, a

bécsi száműzetésben élő Lonovics volt timisoarai (temesvári) püspök öccséhez. Bécsben laktak. De Erkel Ferenc unszolására egy év múlva visszaszerződött a pesti Nemzeti Színházhoz operaénekesnőnek. Fizetése több volt mint kétszerese annak az összegnek, amelyet az első szerződése idején kapott.

Tagja maradt a színháznak 1862. július 20-ig. Közben az összes műsorra került operák főszerepeit énekelte. Erkel Ferencnek Bánk bán és Hunyadi László operáit ő vitte diadalra. 1862-ben kijelentette:

— Közeledek harmincötödik születésnapomhoz. Nem akarok kiöregedni énekesnő lenni. Visszavonulok a színpadtól akkor, amikor művészetem tetőjén állok.

És hiába volt minden rábeszélés, elhatározásától nem tántorodott el. A színpadtól a Bánk bán opera Melinda szerepében bucsuzott. Reményi Ede, Erkel Ferenc, Abrányi Kornél, Mosonyi Mihály, Szigligeti Ede és Egressy Gábor intéztek hozzá az előadás után nyílt színpadon bucsubeszédet és babérkoszorút tettek a fejére. A közönség lelkesedése határtalan volt.

Pest után sorra bucsuzott az ország minden nagyobb városában a közönségtől. Bucsuzása diadalut volt, amely egy álló esztendeig tartott. Közben félévig Bucurestiben tartózkodott, hogy szereplésével megmentse az ott tartózkodó operatársulatot. A tiszteletdíjából, amelyeket a bucsuzkodás éve alatt kapott, csak készkiadásait fedezte, a többi óvodákra és iskolákra adta.

1864-ben férjével Dombegyházra költözött, ahol birtokuk volt. Színpadi ruháit szegény kezdő színésznőknek adta. Gyönyörű arannyal és ezüsttel himzett jelmezeiből egyházi ruhákat csináltatott.

Férjét csanádmegyei főispánná nevezték ki. Dombegyházban laktak továbbra is, ahonnan férje négylovas hintáján robogott naponta Makóra. Kornélia rendszerint csak akkor ment a megyeszékhelyre, ha a vármegyeházán estélyt, vagy bált kellett adni. De valahányszor színészek játszottak Makón, minden előadást megnézett. Példáját követte a közönség és a színészeknek mindig gyöngyéletük volt Makón.

1890. február 10-én örökre legördült Gertyenyesi Hollóssy Kornélia életpályájának függönye.

Emlékeztére a makói színházat azóta is Hollóssy Kornélia színháznak nevezik. Szobra is ott áll a színház előcsarnokában.

Egy kis megyénkbeli község határában szebben és trillázóbban énekelnek a pacsirták. Elődeik bizonyára hallották a fiatal Kornélia énekét és a tőle elsajátított énekművészetük átöröklődött a késői madárnemzedékekre.

Félegyházi András

OPERABÁL

OPERABÁL

naponta a CAPITOL moziban

APOLLÓ moziban naponta fut

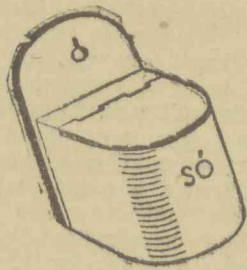
A javítóintézet

Érdekfeszítő cselekményű film. A főszerepekben: RITA JOHNSON, TOM NEAL, BERNAND NEDELL. — Kiegészítésül: Anglia védve van: AZ ANGOL FLOTTA.

Magyar jelöltek

a belvárosi katolikus egyháztanács vasárnapi választásán.

A belvárosi római katolikus egyháztanács — mint közöltük — holnap, vasárnap délelőtt tizenegy órától déli egy óráig és délután négy-öt óra között tartja a negyven tagból álló egyházközségi tanács választását a belvárosi plébániaépület hivatalos helyiségében. Ezt megelőzően délelőtt féltizenegy órakor kezdődik az egyházközség közgyűlése. Az elnökség úgy a közgyűlésre, mint a választásra ezúton is kéri a tagok megjelenését. Az egyháztanácsnak húsz magyar és húsz német anyanyelvű tagja lesz a meggyezéssel választói lista alapján. A magyar jelöltek ezek: Alföldi Géza dr., Croclet Dezső, Csasznek Nándor dr., Gámenty István, Irsay Nándor, Klémens József, Kovács György, Krisztianics Vilmos, Kunberger Gusztáv, Liptay Ernő, Lu-

Só nélkül is lehet főzni

de az ilyen étel nem ízlik, mert a só nélkülözhetetlen. Így a kávénál sem nélkülözhető a Franck-kávépótlék.

kács Jenő, Martzy Mihály, Megyery László, Mészáros Adám, Németh József dr., P. Tóth Lajos, Uhlyárik Béla dr., Uhrmann Alfréd, Vaniss László dr. és Winkle Béla.

Mert bármennyire is népszerű Rooseveltt, egy-maga, a közvélemény hozzájárulása híján nem kezdeményezhet ilyen nagyfontosságú döntést. Végeredményben tehát a szövetségesek egyetlen célja: megnyerni az amerikai közvéleményt. Emiatt aztán némelykor szinte túlzottan viselkednek, amikor olyan kezdeményezésről van szó, ami kedvezőtlenül befolyásolhatná Amerika közvéleményét.

— Minden valószínűség szerint Rooseveltt újráválasztására valóban sor kerül. A kérdés azonban ezek után is nyitva marad, vajjon a közvélemény milyen irányban halad. A beavatkozás felé?

És vajjon októberig, a választás időpontjáig Németország nem foglalja-e el az összes stratégiai pontokat, ami által legyőzhetetlen lesz?

Nem elegendő várni az amerikai közbelépést, amely kétségbevonhatatlanul rendkívül nagy jelentőségű, azt is el kell érni ugyanakkor, hogy az ellenségnek ne legyen ideje és módja biztosítani állásait. Az Egyesült Államok fantasztikus arányú nyersanyagkészletével, technikai és pénzügyi felkészültségével páratlanul álló háborús erőt jelentene, de ennek akcióba lépéséhez elengedhetetlenül szükséges a kiindulópontnak szolgáló katonai helyzet.

— A jelenlegi Északi-tengeri háború azzal a lehetőséggel járhat, hogy pro, vagy kontra befolyásolja az amerikai közvéleményt.

A háborus felek versenyfutása az amerikai közvélemény rokonszenvéért

A Curentul cikke az Unió háborúba lépésének lehetőségéről

Az északi államokban történt események folytán beállott új helyzet továbbra is foglalkoztatja a bucurestii sajtót. A Curentul legutóbbi számában Seicaru Pamfil taglalja az Egyesült Államok esetleges belépését a háborúba.

— Politikai ítélet kimondásában — kezdődik a cikk — tekintetbe kell veyünk minden alkotó elemet, azért, hogy az események bármilyen alakulása idején ismerjük a feltett kérdés minden adatát.

Dánia és Norvégia elfoglalása első és részletes bevezetője a háború kiterjedésének.

Láthatóan mindinkább csökken a remény a háború kiterjedésének megakadályozására, sőt a tendencia arra vall, hogy új világháború van keletkezében. Természetesen a hadszíntér növekedése nem történik egyik napról a másikra. A szövetségesek számukra elhatározó fontosságú lépést várnak: Amerika beavatkozó politikáját.

— Köztudomású, hogy az Egyesült Államok elnöke majdnem diktatori hatalommal van felruházva és aki az elnöki széket betölti, egyszerűs mind az európai kérdésekkel szembeni álláspontot is meghatározza. Kétségtelen, hogy Rooseveltnak nagy politikai tekintélye van és emellett egyike a legnépszerűbb embereknek Amerikában, de elnöki megbízatása vége felé jár, októberben választják meg az Unió legelső polgárát. A közvetett választás révén már júliusban, amikor az egyes államok elektoraikat ki-nevezik, tudni kell, hogy ki lesz az elnök: republikánus, vagy demokrata?

— Sor kerül-e Rooseveltt harmadszori megválasztására? Ez a kérdés foglalkoztatja élénken a szövetségeseket és Németországot egyaránt. A jelenlegi helyzetben, amit különben a próbaválasztások is bizonyítanak, Rooseveltt elnöknek nincsen ellenfele, azonban nem hagyható figyelmen kívül az a hatás, amelyet a német Fehér Könyv megjelenése Amerikában keltett. Alapjában véve Rooseveltt nem különösen elfogult a szövetségesek irányában, az elnököt demokrata meggyőződése kalauzolta mai álláspontjára.

Hisz az összes demokrata államok szolidaritásában a parancsuralmi országokkal szemben.

— Eddig az amerikai közvélemény ellene van a beavatkozásnak és éppen ezért akarta a német propaganda elérni, hogy ez a meggyőződés csak megerősödjék a Fehér Könyv nyomán.

A magyar kisebbség vezetőinek tárgyalásai a kormány tagjaival

A parlamenti csoport tevékenysége. — Új iskolákat állít fel az unitárius egyház. — Magyarul is ismertetik a légvédelmi előadások anyagát

Bucurestiből jelentik: Szász Pál dr. szenátor a Magyar Gazdasági Egyet elnöke a hetet Bucurestiben töltötte, ahol a magyar kisebbség és gazdasádsadalom kéréseit tolmácsolta a kormány illetékes személyei előtt. Érintkezést keresett Ilcus tábornok, nemzetvédelmi, Ghelmegeanu belügy, Nistor kultúsz és Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszterrel és velük több fontos, a magyar kisebbségi társadalmat érintő kérdést vitatott meg. Ezenkívül részt vett Szász dr. a szenátus ülésén is, melynek során a szakmai oktatásról szóló törvénytervezet tárgyalásainak során hat kiegészítő indítványt tett. Most kerül sor a mezőgazdasági kamarák átszervezéséről intézkedő törvénytervezet tárgyalására is, amely alkalommal

az EMGE álláspontját szintén Szász Pál dr. fogja képviselni.

A magyar parlamenti csoport szintén élénk tevékenységet fejtett ki Bucurestiben és küldöttség kereste fel Teodorescu Paul légügyi minisztert, akit arra kértek, hogy a légvédelmi tanfolyamokat ne csak az állam, hanem a kisebbségek nyelvén is adják elő. A miniszter kijelentette, hogy ezeknek az előadásoknak katonai jellegük van, tehát az előadások kizárólag az állam nyelvén tarthatók, azonban intézkedik, hogy a kisebbségek által lakott városokban és községekben az előadók mellett tolmács is működjék, aki ezután

az előadás tartalmát a kisebbségek nyelvén is ismerteti.

Bucurestiben tartózkodott e két folyamán Vásárhelyi János református püspök is, aki Dragomir Silviu kisebbségi miniszterrel egyháza függő ügyeit tárgyalta meg.

Varga Béla unitárius püspök szintén meglátogatta a kisebbségi minisztert és Teleki Adám gróf és Mikó Imre dr. társaságában új unitárius iskolák engedélyezését kérte.

Clujról (Kolozsvárról) jelentik, hogy Vásárhelyi János református püspök ma érkezett haza Bucurestiből. Lapunk munkatársa beszélgetést folytatott az egyházfővel, aki kijelentette, hogy fővárosi útja alkalmával köszönetet tolmácsolta Dragomir Silviu dr. kisebbségi miniszternek és Nistor kultúsz-miniszternek a megadott államsegélyért és a kisebbségi lelkeségek fizetésének rendezéséért.

— Bucurestii utam alkalmával — mondotta a püspök, — meglátogattam a fővárosban működő magyar intézményeket és egyesületeket, amelyek nemes és nagyszerű működést fejtenek ki. Most pedig „Számadás” címen írásaimat rendezem sajtó alá, — fejezte be nyilatkozatát az egyházfő.

Az ítélőtábla döntése:

A Resitának joga volt magánvádlóként fellépni Auschnitt ellen

Bucurestiből jelentik: Az ítélőtábla elutasította a védelemnek azt a pergátló kifogását, amelyben annak a megállapítását kérte, hogy a Resita-műveknek nem állott jogában Auschnittől polgári kártérítést követelni. Ennek kimondásával a Tábla leszögezte, hogy

a Resita-műveknek joguk volt magánvádlóként fellépni,

mert a vádlott az igazgatótanács meghatalmazottja volt. A tanács perbe foghatja anélkül, hogy ehhez a közgyűlés hozzájárulására szükség lenne. Erre akkor jogosult az igazgatótanács, a

mikor az illető átlépi hatáskörét és csalárd ügykezelést követ el. Ezután a törvényszék által még ki nem hallgatott tanuk neveit szólították, ezek közül azonban csak Dumitrescu Adrian, a Malaxa vezérigazgatója jelentkezett. A tanu kihallgatása előtt Pascu Radu elnök a bizonyítás kérdésében kérte a felek hozzászólását. A védelem részéről Stanescu D. azt kérte, hogy a Tábla rendelje el a szakértő vizsgálatot úgy a Resita-művek, mint a Nemzeti Bank könyveiben. A Tábla elhatározta, hogy a jövő hét folyamán naponként két ülést tartanak, délelőtt és délután.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Yuchetich Endre dr.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

KORDULA

Ó, hajdanában-hajdanádön gyönyörű szép volt Kordula, ha végigment a promenádán, minden férfi megfordula, úgy bámulták, mint istenséget, vértük fölforrt, a vértük égett.

Ezerszáz férfit megigézett, de kőszívű volt Kordula, kevély volt, senkire se nézett s az imádókra mordula, sok ifju közt fitymálva járt, mesebeli királyra várt.

Fonódott az esztendőök láncá, idős, majd vén lett Kordula és az idő barázda-ránca az arcára rázordula. A kor haladt és ezalatt sok bámulója elmaradt.

Megbánta régen elfecsérelt ifju korát már Kordula, főprongve töltött már sok éjjelt, szeméből sok könny csordula. Nem várt királyt, királyfit már, jó lenne már akárki bár.

Es egy éjjel, amint virrasztott a szépből csunyult Kordula, egyszerre csak halk nesz hallatszott, a zárban kulcs csikordula. Ugy vélte, ó, egek ege, most jön az álmok hercege.

De nem királyfi, gróf, se báró, sem ábrándok hercege volt, hanem tolvaj, éjlappal járó volt, aki hozzá behatolt, de mikor kart tárt Kordula, hördült és futva fordula.

KÖRÖ PAL.

— A Munka és Jókodv zászlóját is ki kell fizetni május 1-én. Bucurestiből jelentik: A munkaiügyi minisztérium tudomására hozza a hatóságoknak, kereskedelmi és ipari vállalatoknak, céheknek és azok szövetségének, hogy a Munka és Jókodv-mozgalomról szóló törvény értelmében május elsején a nemzeti lobogó mellett a Munka és Jókodv zászlóját is ki kell tűzni.

— Meggyilkoltak egy horvát politikust. Zágrábból jelentik: Zvonimir Lentast, a horvát nemzeti part vezetőjét szerdán hat ismeretlen egyén megölte. A gyilkosok elmenekültek. (Rador.)

— Franco tábornok unokaöccse a berlini Filharmonikusok élén. A berlini filharmonikusok április 14-én és 20-án a német spanyol művészcseré keretében két hangversenyt adnak. A világhírű zenekart ez alkalommal Cubiles és Franco, a spanyol államfő unokaöccse vezényli.

— Gyűjtőívek beszolgáltatása. A Magyar Népközösség tagozata felhívja mindazokat, akik a leégett Vorniceni (Józseffalva) javára gyűjtőíveket kaptak, hogy azokat haladéktalanul szolgáltatassák be. A gyűjtési mozgalmat ugyanis lezárják és a gyűjtőívekre ezért multhatatlanul szükség van.

— Magyar területen halászták ki a folyóból a meggyilkolt satumarei (szatmári) közrendőr holttestét. Satumare (Szatmárról) jelentik: A vizsgálóbíró olyan értesüléseket kapott, hogy Magyarországon területén kifogták a vadállati kegyetlenséggel meggyilkolt közrendőrneket, Lazar Gavrilnak a holttestét. Ez volna ugyanis az utolsó lánca a nyomozásnak, mert — mint jelentették — a vádtanács előtt a gyilkosok, a rendőr felesége és annak szeretője, visszavonták beismerő vallomásukat és azt állították, hogy nem gyilkolták meg a rendőrt és az a mult szombaton még élt. A vizsgálóbíró érintkezésbe lépett a petei határrendőrséggel és utasította azt, hogy érdeklődjék a magyar hatóságoktól, mennyiben felel meg a hír a valóságnak? Ha a hír igaznak bizonyul, úgy a rendőr holttestét Satumarera (Szatmárra) szállítják.

— A Katolikus Népszövetség közgyűlése Ronaton (Rónácon). A Katolikus Népszövetség rónáci tagozata vasárnap, április 14-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Raumholz-vendéglő nagytermében. A vezetőség az érdeklődőket ezután is meghívja a közgyűlésre.

— Az ácsok az építészeti céhbe tartoznak. A munkakamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a munkaiügyi miniszter rendelkezése szerint az ácsok ezentúl nem a famunkások céhébe tartoznak, hanem az építészeti céhbe kerülnek.

— A Munka és Jókodv rendezvényeinek beléptijegyei bélyegmentesek. A kultuszminisztérium döntése szerint a Munka és Jókodv intézmény színházi, művészeti, kulturális, sportbeli és nevelési rendezvényeinek beléptijegyei mentesek az ugynevezett színházi bélyeg alól.

— Vasuti nyugberek fizetése. A josefini (józsefvárosi) pályaudvar raktárfőnöksége megkezdte a Casa Muncii kötelekibe tartozó vasuti nyugberek áprilisi járandóságainak kifizetését.

A Bizék-család gyászja

Súlyos csapás érte a jimboleai (zsombolyai) Bizék-családot. Hosszas szenvedés után a budapesti Ujszentjános-kórházban meghalt dr. Bizék Dezsőné, Hackel Bella. Az alig ötvenkét éves úri, asszony hónapok előtt megbetegedett és bajára az Ujszentjános-kórházban keresett gyógyulást, ahol fia sebészorvos. Nemrégiben műtétet is hajtottak végre, mely kitűnően sikerült, de utóbb komplikációk jelentek és a legönfeláldozóbb ápolás sem tudott segíteni: tegnap délután meghalt. Az elhunyt, aki néhai Hackel József budapesti gyógyszerésznek volt leánya és Hackel Sándor volt ungvári főbíró unokája, rendkívül művelt és általános tiszteletnek örvendő úriasszony volt, aki igen lelkes munkát végzett a jimboleai (zsombolyai) magyarság társadalmi életében. Elhunytát gyászolják férje, Bizék Dezső dr. gyógyszerész, a Magyar Párt volt elnöke, fiai Péter, a jimboleai (zsombolyai) Magyar Népközösség elnöke, Dezső budapesti sebészorvos, édesanyja, özvegy Hackel Józsefné, Mandula Ida, testvérei Horváthné telekesi Györfy Lenke és Györfy Tihamér, valamint kiterjedt rokonság úgy Romániában, mint Magyarországon. Férjét még csütörtökön értesítették, hogy felesége halálán van, mire nyomban vonatra ült és szabályszerű útlevelel Szegeden át a haldoklóhoz akart utazni. A magyar határörkirendeltség azonban Szőregen feltartóztatta és nem engedte meg neki, hogy átlépje a határt, mert nem volt vízum. Tanulság ez a Magyarországra utazók részére, hogy még ilyen esetben is kötelesek előre megszerezni a vízumot, mert a szigorú előírások miatt vízum nélkül kivételes esetben sem engedélyezik a határátlépést. Dr. Bizék Dezsőné temetése ma, szombaton délután megy végbe a kispesti családi sírboltba.

— Több mint ezer új német népkönyvtár. A háború első hat hónapjában több mint ezer új német népkönyvtárt rendeztek be, még pedig a harmadik birodalom kulturpolitikai vonalvezetésének megfelelően, 960 könyvtárt falun. Új könyvgyűjteményeknek vetették meg az alapját a háború alatt 22 német nagy- és 30 kisebb városban.

— Halálozás. Meghaltak: Roncia Elisabeta született Andreiović hetven éves állami nyugdíjas, Katalan Móric hatvankilenc éves kereskedő.

— Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Vidican Alexandru, Ciucurel Lucia Maria, Virág Erzsébet.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Szombaton, április 13-án a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot:

Cetateban a Libertatii téren levő C. Jahner gyógyszerter.

Fabricaban a Str. 3 Augtuson levő Löw és a Petru Maior téren levő Meiszner Vilmos gyógyszerter.

Elisabetaban a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerter.

Josefinaban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszerter.

Mehalaban a Corvin gyógyszerter és Chisodan Panajoth Ernő gyógyszertera állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Színház Művészet

Nyitott ablak

A magyar színház ma esti ujdonsága.

A sörgyári Colosseum magyar színházban ma, szombaton este ragyogó jókedv és kacagás uralkodik majd, amikor a társulat bemutatja Nóthy Károly pompás operettjét, a Nyitott ablak című darabot. Kőszeghy, Kömüves, Vargha, Tóth Ica, Hevesy, Nagy, Román, Takács és Kulcsár jeleskednek főbb szerepekben. Az előadás 9 órakor kezdődik.

Vasárnap délután 3 órakor a Sárga csikó népszinmű kerül színre olcsó helyárrakkal, délután 6 órakor a Nyitott ablak operett, rendes helyárrakkal, este 9 órakor pedig a Sárgapitykés közlegény van műsoron.

Jegyek az összes előadásokra már szombaton délelőtt 10 órától kezdve válthatók a Colosseum pénztáránál.

HETI MŰSOR:

Szombaton este 9 órakor: Nyitott ablak.

Vasárnap délután 3 órakor: Sárga csikó. (Népszinmű, olcsó árak.)

Vasárnap délután 6 órakor: Nyitott ablak. (Rendes árak.)

Vasárnap este 9 órakor: Sárgapitykés közlegény. (Rendes árak.)

A berlini filharmonikusok Bucurestiben

A berlini filharmonikusok zenekara, amely április második hetében Jochum Eugen vezetésével Stockholmban, Göteborgban és Malmöben adott egy hangversenyt, májusban újabb hangversenykörut indul. Böhm Karl vezénylete alatt Pozsonyban, Budapesten, Belgrádban, Zágrábban és Bucurestiben egy-egy, Szófiában pedig három hangversenyt ad.

Allandó művészcseré folyik a német birodalom és Spanyolország között. Baltzer Hugo düsseldorfi főzeneigazgató, aki nemrég kétszer vezényelte Barcelonában Beethoven kilencedik szimfóniáját, a spanyol kormány fölkérésére átveszi a Madrid felszabadulására rendezendő ünnepélyek zenei vezetését.

Holandia különösen Németország nyugati kultúrcentrumaival tart fenn szoros művészeti kapcsolatokat. A hágai Városi Zenekar westfáliai vendégszereplése után most Münster városi színháza látogat el Németalföld nagyobb városaiba, ahol Mozart Figaróját adja elő.

Alig tért vissza a frankfurti Operaház a Balkánról, Majna-Frankfurt máris jugoszláv vendéget vár: Matacics, a belgrádi Nemzeti Színház igazgatója április végén a Pillangókisasszony előadását vezényli Goethe városában. A címszerepet ezúttal egy dalszláv művésznő alakítja.

— Kőolajat kell tartalékolniok az ipari vállalatoknak. Bucurestiből jelentik: A kőolaj-kormánybizottság határozatot hozott, amelynek értelmében kötelezi az ipari vállalatokat, hogy tartsanak raktáron 15 napra elegendő folyékony vagy szilárd fűtőanyagot, valamint a szükséges olajat is. A mennyiséget úgy kell értelmezni, hogy az az illető üzem kétheti megszakítás nélküli működéséhez elegendő legyen. Ezt a készletet állandóan raktáron kell tartaniok és csak mozgósítás esetén lehet felhasználni.

(—) Az idei első randnál férfizarándoklat a Radnai Férfizarándoklat Egyesület rendezésében május 5-én indul a kegyhelyre.

(—) Zugírászat miatt elfogták. A rendőrség letartóztatta Craciun Petre negyvenöt éves állástalan hivatalnokot. Craciun Petre elvállalta különböző kérvények és hivatalos beadványok szerkesztését, amelyekért rendszeres tiszteletdíjat vett fel. Ügyében a vizsgálat folyamatban van.

(—) Valamennyi adózó ebben az évben is köteles adóvallomást benyújtani. Tautu Vasile kerületi pénzügyi vezérfelügyelő közölte, hogy valamennyi adófizető ebben az esztendőben is köteles adóvallomást benyújtani. A részvénytársaságok kötelesek az adóvallomáshoz évi mérlegüket csatolni.

(—) Cionca Aurelia, a nemzetközileg ismert kiváló román zongoraművész nő április 16-án, kedden este hangversenyt ad a timisoarai városi színházban a Crai Nou karegyesület rendezésében. A hangverseny műsorán Beethoven, Bach, Scarlati, Chopin, Dragoi és Liszt-művek szerepelnek. A hadfelszerelési alap javára rendezendő művészi hangverseny jegyei 20–100 leies árban a színházi pénztárnál kaphatók.

(—) A népesedési hivatal visszakérül a város-hoz. Baran Coriolan dr. főpolgármester közölte a sajtóval, hogy a népesedési hivatal, amely jelenleg a rendőrségen működik, hamarosan visszakerül a város-hoz. Ennek a tisztviselőit különben most is a város fizeti. A hivatalnak a város-hoz való visszakérülése ügyében Baran dr. főpolgármester és Baicu rendőrkapitány között már tárgyalás is folyt. A népesedési hivatal az anyakönyvi hivatal mellé kerül és ugyancsak oda kerül a statisztikai hivatal is.

Tizenkét évi legyházra ítélték egy fiugyilkos apát

Siria (Világos) aradmegyei községben a múlt év október 22-én véres esemény játszódott le. Vagalau Mihai 44 éves gazda agyonlőtte saját fiát, a 19 éves Vagalau Petret. A gazda délelőtt kint volt szőlőjében szüretelni és onnan mámorosan tért haza. Otthon ebéd előtt még pálinkát, ebédhez pedig bort ivott. Részezségében összeveszett a családjával, mire a fiu, Vagalau Petre, kiment a szobából. Ez nagyon feldühösítette Vagalau Mihait, aki a falról leemelte vadászpuskáját és megtöltötte. Ebben a pillanatban visszatért a fia a szobába, de amikor apját megpillantotta a puskával, megfordult és újból ki akart menni. Vagalau Petre erre felemelte a puskát és fia hátába lőtt. Vagalau Petre összeesett és néhány perc múlva meghalt. Vagalau Mihait a csendőrség letartóztatta, de csak órák múlva jőzanodott ki annyira, hogy kihallgassák. Borzadva vette tudomásul, hogy részzezsében mit csinált.

A timisoarai (temesvári) büntetőtábla tegnap tárgyalta Vagalau Petre fiugyilkossági perét. Ifjabb Lintia Lavius dr. védő kérte, hogy a bíróság alkalmazza a legenyhébb büntetést, mert hiszen Vagalau öntudatlanságában cselekedett és máris nagy büntetés számára, hogy agyonlőtte saját fiát. Teodoriu Emil ügyész életfogytiglani kényszermunka kiszabását kérte a vádlottra, aki a tárgyaláson is hangoztatta, hogy nem tudta, mit cselekszik. A büntető tanács tizenkét évi fegyházat szabott ki a fiugyilkos apára. A védelem enyhítésért fellebbezett.

Mozi

MŰSOR:

Szombaton, április 13-án:

APOLLÓ: Javitóintézet (angol film.)
CAPITOL: Operabál (német film.)
CORSO: A három testőr (angol film.)
SCALA: Sudan (francia film.)

(—) Elhunyt magánzónó. Gerner Mária, néhai Gerner József timisoarai (temesvári) építőmester leánya, a harmadik kerületi Romulus ucca 59 szám alatt levő házában hosszas szenvedés után hetven éves korában meghalt. Közvetlen rokonságából már csak unokatestvérei gyászolják, ezek között a Hess, Janovics, Bogner, Croglet és Czeiler-családok. Temetése vasárnap délután négy órakor megy végbe a gyászházból a negyedik kerületi katolikus temetőbe.

(—) A Teatrul Comedia vendégjátéka városunkban. Taifun, Lengyel Menyhért világsiker aratót színjátékát játssza el hétfőn, április 15-én a timisoarai városi színházban a bucarestii Teatrul Comedia (vígsház) együttese. A címszerepet Vraca G., a filmről ismert nagy művész alakítja, de a többi szerepet is olyan kiváló színészek játsszák, mint Bulfinsky és Cocea Dina. A társulat magával hozza a pazar fővárosi díszleteit. Az előadás, amely iránt a magyar közönség körében is nagy érdeklődés mutatkozik, pontosan este félkilenc órakor kezdődik.

(—) Eltűnt szélhámos elítélése. László Pál fiatalember elvállalta egy galati délgyümölcs nagykereskedés képviselőt és hamarosan több megbízás érkezett a céghez Timisoaráról (Temesvárról) és Clujról (Kolozsvárról). A cég közel húszonnegy ezer lei értékű árut küldött a két városba és hamarosan kiderült, hogy a rendelt árukat álneveken maga László Pál vette át és értékesítette. A feljelentés alapján megindult a vizsgálat, de a szélhámos fiatalembert máig sem lehetett megtalálni. Távollétében a törvényszék most ítéltékett felette és három hónapi fogházra ítélte.

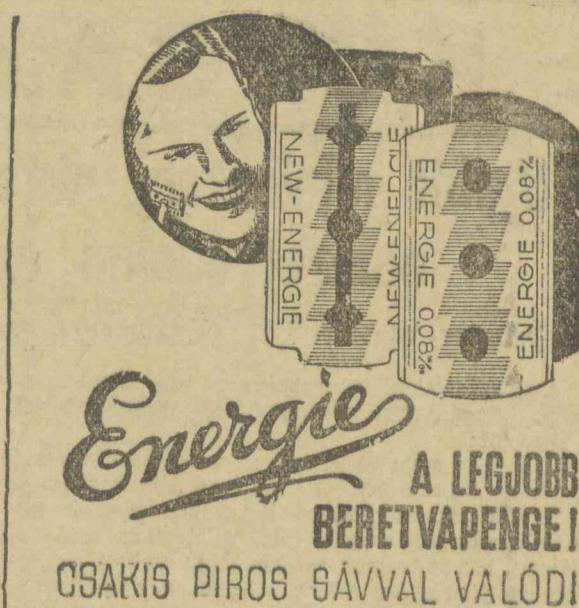
(—) A Magyar Nőegylet ötórás teája április 14-én, vasárnap megy végbe a Magyar Ház nagytermében. A Nőegylet a teára ezúton is szeretettel hívja meg az egylet barátait és támogatóit.

(—) Jelentkezés közmunkára a külvárosban. Április elsejéig csak gyéren jelentkeztek olyanok, akik a huszonegy és hatvan év közti férfiak számára kötelező közmunkát természetben hajlandók elvégezni. Április elseje után azonban egyedül a Mehalában nyolcvan férfi jelentkezett, akiket nyomban munkába is állítottak és akik öt napon keresztül dolgoztak. Ezek a Mehalá területén különböző útmunkákat végeztek. A város vezetősége most a harmadik kerület külső részeiben lakó szegényebb néposztály között olyan férfiakat keres, akik közmunkát hajlandók végezni. Amennyiben ilyenek jelentkeznek, úgy saját kerületükben foglalkoztatják majd őket.

Hetvenkedő nyolcvan éves agglegények

A langyos tavaszi idő, amely az idén ugyan csak elkecseregett légi közelharcot vívott a kegyetlenül kemény télel, végre mégis csak győz és ma már nemcsak a parkok bokrainak kopár ágain jelentkezik az apró rügyhajítások, de előbűnnek a hosszú tél kényszerű magányából a parkok hűséges látogatói, a csendesen eldegélő öreg magánzók és a kiérdemesült nyugdíjasok is, akik a várva-várt első csalogató napsugárra úgy ellepik a városi parkok korhadt padjait, akár a friss rügyek az ócska bokrokat. Hát ez a hasonlat kissé sántit, mert az élet csendes alkonyát élvező öreg urak — bármennyire is kijár nekik a társadalom osztatlan nagyrabcsülése — mégsem hasonlíthatók a frissen pattanó rügyekhez. Ha egy tizenhét éves kislány üde arcocskájával, mosolygó tekintetével kiül a parkba napot élvezni, vagy esetleg a fiút várni — az utóbbi a valószínűbb —, hát ez igen, ez egy frissen bimbózó rügy, de az élet hol síma, hol göröngyös útját végigtaposott, csomó évtizedet abszolváló szürke és színtelen öreg ember, akinek szép jövője van, — de már csak a háta mögött, az minden írói fantázia és költői szabadság ellenére sem hasonlítható a tavasz legszebb szimbólumához, a Természet gyönyörű ébredéséhez, a rügyfakadáshoz. Az őszi rózsák halk szirmai bizony inkább illenek az olyan hasonlathoz, amikor az élet őszén csendesen bandukoló öregekről van szó.

És ez a rügyfakadásos hasonlat mégsem túlzás, vagy könnyed elírás, hanem előre megfontolt szándék. Két olyan öreget figyeltem meg ugyanis minap az áprilisi első cirógató napsütésben virgonckodni az egyik ligeti padon, hogy fiatalos életkedvük, vidám szertelenségük dícséretére válna akármelyik legénykének. Hogy ne mondiam — rügynek. Boldogan szívták elkötött tüdejükbe a még kissé csípős, de édes illatot sejtető levegőt, hancúroztak, tréfálkoztak, mintha szűk lett volna virgonc kedvüknek az

(—) Pályázat a muzeumigazgatói állásra. A város kiírta a pályázatot a Miloia Ioachim dr. halálával megüresedett muzeumi igazgatói állásra. A pályázat határideje július 26. A jelentkezőknek képesítési vizsgát kell tenniük régészettől, műtörténelemből, szépművészeti és muzeumi ismeretekből. A vizsgázató bizottság három tagból áll, amelynek elnöke Daicovici dr. cluji (kolozsvári) egyetemi tanár lesz. A jövőben a muzeumigazgató nem lesz egyúttal a kulturális ügyosztály vezetője is, mint az Miloia volt. A kulturális ügyek vezetésére kulturális hivatalt létesítenek, amely a városi főjegyzői hivatal kötelékébe tartozik.

(—) Intézmények személyzetének légvédelmi előadása. A légvédelmi oktatási központ által a köz- és magánintézmények személyzete számára tartandó hetedik csoportos oktatást április 19-én és 20-án, a nyolcadik csoport számára pedig a román húsvét után, később megállapítandó időben fogják megtartani.

(—) Megszűnik a Rózsakert melletti strandfürdő. Megírtuk, hogy a Rózsakert a város vette át. A városi kertészet máris megkezdte a Rózsakert új rendezését. A Rózsakert melletti begai strandfürdőt megszüntetik és ezzel lehetővé teszik a Bega melletti fasornak újból való megnyitását. A rózsák öntözése számára két szivattyút szerelnek fel.

elnyűtt, elfakult gúnya és ha arra tévedt egy gyerekbátárt tologató csinosabb frajlián, hát úgy megkokottáltak, akár egy elsőéves jogász. A szomszédos padon ülő két csendes öreg egyike meg is jegyezte:

— Hát ezeket tán megbolondította a tavasz, hogy olyan fene jókedvük kerekedett?

És mintha igaza lett volna, a legénykedők padjáról dudorászó énekszó hangzott fel, egy harminc év előtti szivdöglesztő kuplé refrénje bukdácsolt elő az egyik öregnek az ajkáról:

... Amikor a szellő enyhe módon fú,

eloszlik a bánat, szétszlik a bú,

Ébred a természet, új életre kel

és a költő a tavaszhoz himnuszt énekel...

A másik veterán sem hagyta magát és ki-

vágta a talán még régebbi nótaszöveget:

... Nem tudom, mi az oka, tán a tavasz,

Úgy érzem, hogy nem vagyok én már ugyanaz...

Aztán nagyvidáman felkeltek a padról, kihúzták peckesre vén csontjaikat, hogy csak úgy ropogtak és sajnálkozó tekintetet vetve a másik padon ülő kar- és kortársaikra, elindultak a város felé.

— Mit hetvenkedtek úgy, mikor már ma-holnap nyolcvanok vagytok!? — vetette oda kedves gúnyosan a csendes öregek egyike, amint gigerlisen karonfogva elhaladtak előttük és még mindig a régi dalt fütyörézték.

— Tán valamelyikteknek lejárt a harminc év előtt kötött életbiztosítása, vagy meghalt a gráci erbtantija és most megkapta a pénzt, attól van ilyen csudabálszke fiatalos kedvetek! — találgatta a másik csendes öreg.

— Nem értitek ti ezt! Nagy útra megyünk mi most! — szólt oda csak úgy félvállról az egyik vidám öreg rügy, jelentősen hunyorgatva szarkalásbas szemével.

— Nagy útra-e! Hát aztán hova?

— Agglegényadót fizetni!

(Gogo)

KÖZGAZDASÁG

Ujabb miniszteri utasítás a 2 százalékos nemzetvédelmi adó alkalmazására

A miniszter utasította a pénzügyigazgatóságokat a közönség kellő kitanítására

A 2 százalékos nemzetvédelmi adó alkalmazásához a pénzügyminisztérium újabb utasítást adott ki. Eszerint:

1. A két százalékos adó a javak mindenmű forgalmára vonatkozik. Csak a vevő által viselendő. Az adó alkalmazásához szükséges elemek: a.) egy dolognak egyik személyről a másikra való átruházása, b.) az átruházás ellenérték mellett (visszaterhesen) történjék. (Ezek szerint az ajándékozás útján való átruházás nem esik nemzetvédelmi adó alá?) A szolgálati, bérleti, bizományi, kereskedelmi meghatalmazási stb. ügyletek nem esnek nemzetvédelmi adó alá, mert ezeknél a tulajdonjog át nem ruháztatik. Ellenben ezen adó alá esik az üzleti aport a társaságoknál.

Különösen a bizományi szerződések és számlák érdemelnek figyelmet. A bélyegtörvény 14. szak. 13. paragrafusa szerint a bizományi áru is számlázandó. Mégis az ilyen számla, mint a lerakatoknak adott proforma számla, vagy az elosztó helyeknek adott számla nem esik a két százalékos nemzetvédelmi adó alá, mert nincsen változás az áru tulajdonosában.

2. Első tekintetre az új adó forgalmi adónak látszik, mégis eltér attól, mert: a.) a forgalmi adó csak egyszer fizethető, míg a kétszázalékos adó annyiszor, ahányszor az áru eladódik, b.) a forgalmi adó csak a nyersanyagot, vagy az ipar által előállított cikket sújtja, míg az új adó minden ingó és ingatlan javat, (tehát nem kereskedelmi árut is), amely gazdát cserél.

3. Ha az iparos saját anyagából készült árut — akár rendelésre is — elad, az új adót felszámítani tartozik. Más kérdés az, ha az iparos átalakít, vagy idegen anyagból (a rendelő anyagából) állítja elő a kérdéses cikket. Az általános elv az, hogy ha az anyag értéke több, mint az iparos munkabére, akkor a kész, vagy átalakított áru után nem fizetendő a kétszázalékos adó. Ilyen eset áll elő a következő szakmáknál: szabó, cipész, asztalos, ékszerész, fényképész, festő, míg ellenben a cukrászoknál általában nagyobb a végzett munka értéke, mint az anyag.

4. A törvénynek visszaható ereje nem lévén csak az április 1. előtt történt eladások mentesek az új adó alól. Közokirati elidegenítésnél ez a közokirat keltéből kitűnik, magánokiratnak „data certája” a hatóság előtt való bemutatás kelte, végül szóbelileg történt eladásoknál — amiről csak ingó javak eladásánál lehet szó — a felek bizonyítani tartoznak, hogy az áru átadása és a vételár fizetése még április 1. előtt megtörtént.

5. A kétszázalékos adónak járulékos természete van, tehát az az ár járuléka, de az árban nem foglaltatik benne. Ebből következik, hogy az adó minden számba vett költség után számítható. Ezek a március 27-iki 568.549 számú utasításban vannak felsorolva: csomagolás, fuvar, fogyasztási illeték, forgalmi adó és általában minden olyan az állam, vagy más hatóság javára fizetendő illeték és adó, amely az árat emeli. Vagyis a számla végösszege után fizetendő a kétszázalékos adó. Ellenben forgalmi adó nem fizetendő a kétszázalékos adó után.

6. A minisztérium már ismertette azon cikkeket, amelyek mentesek a kétszázalékos adó alól. Mentések azok a cikkek is, amelyekre nézve az állammal olyan megállapodás létezik, hogy illetékkel nem terhelhetők. Így a gyufa és a Discom által forgalomba hozott áruk. Villany- és vízfogyasztás után szintén nem fizetendő ez az adó.

A március 27-iki körrendelet szerint mentesek a mezőgazdasági cikkek amennyiben azokat a földművelő gazda adja el. Ez alatt csak a falusi földműves értendő és nem a nagybirtokos. (Azt az utasítás, vagy a körrendelet nem mondja, hogy a mentesség csak a kisgazda saját termésére áll fenn.) A bor és cujka után jár nemzetvédelmi adó, bárki is az eladó. Ezeknél a közlekedési bárcára ragasztandó a bélyeg.

7. Csak az állami bónok és egyéb értékpapírok forgalmánál mellőzhető az új adó lefizetése, míg egyéb bankári ügyleteknél (így a devizák, a szabadforgalmi kvóták eladásánál is) le kell azt róni. A tőzsdei ügyleteknél az alkuszánál maradt borderourajón a bélyeg, míg a vevőnél maradt eredetire ez a körülmény feljegyzendő.

8. A minisztérium egyes cégeknek megengedi, hogy a kétszázalékos adót hetenként, vagy tiznaponként fizessék le. Ilyen esetben a következő héten, illetve a tiznapos időszak első köznapiján a befizetésnek meg kell történnie. A lefizetés összege szám-

lánként számítható ki, tehát nem a forgalom végösszege után, mert ellenkező esetben a kincstár megrövidülne. Ezen szabály benemertését a pénzügyigazgatóság tartozik nyomban közölni a minisztériummal a kedvezmény megvonása végett.

Másik kedvezmény az, hogy egyes vállalatok a nagyobb számlák után a pénzügyigazgatóságnál készpénzben (vizával) fizessék be a nemzetvédelmi adót. Egyelőre csak május 1-ig terjedő hatállyal adtak erre engedélyeket.

9. Miután a törvény alapján megállapított kihágási jegyzőkönyv ellen csak egyetlen jogorvoslat van: a végrehajtás elleni kontestáció és ez is csak a bírság lefizetése után, ezért közérdek, hogy a körrendelet tartalmát széles körökben megismerjék. Ahányszor a közönség a kétszázalékos illeték alkalmazására felvilágosítást kér, a pénzügyi közegek azt megadni tartoznak.

— A nagykereskedői engedélyek. A nemzetgazdasági minisztérium újabb sok nagykereskedői engedélyt adott ki azok számára is, akik nem kérték az engedélyt kellő időben. Minden engedélyt be kell jegyezni az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál is.

Lejárt a nagykereskedői bejelentések határideje

A nem szükségleti cikket képező árúk kicsinybeni ára nincsen százalékos korlátozásnak alávetve

Szerdán lejárt a nagykereskedők bejelentési kötelezettsége, amely a március 4-iki árellenőrző törvény alapján áll fenn. Bár a végrehajtási utasítás szerdáiig nem jelent meg, a bejelentések a törvény és a már kiadott miniszteri utasítás alapján könnyen elkészíthetőek voltak.

Az egyik bucurestii lap beszélgetést közöl, amelyet a lap munkatársa folytatott Martinescu Traian nemzetgazdaság miniszteri államtitkárral, aki az ártörvényt végrehajtja. A lap munkatársának kérdésére az államtitkár a következőket jelentette ki:

1. A Március 4-én életbeléptetett törvényben előírt készlet- és árbejelentéseket kizárólag a nagykereskedők kötelesek megtenni, minden elteléses értelmezés téves.

A detailisták tehát mindenféle bejelentéstől mentesültek

s nekik havonta sem kell semmit sem bejelenteni.

2. Azok az iparvállalatok, amelyeket a törvény 38. szakasza alapján mentesítettek a bejelentésektől, természetesen mentesek attól is, hogy a törvény 12. szakaszában foglalt bejelentéseket eszközöljék.

A lap munkatársa azt a kérdést tette fel azután, melyik a legmagasabb haszon, amelyet fel lehet olyan árúknál számítani, amelyeket nem nyilvánítottak elsőrendű közszükségleti cikkeknek. A válasz erre a következő volt:

— Az elsőrendű közszükségleti cikkekről szóló törvény pontosan megmondja, mennyi hasznot szabad felszámítani. A többi cikkeknel azonban, amelyeket a március 4-iki törvény alapján ellenőriznek,

az egyetlen korlátozás az, hogy nem hágathatják túl a nemzetgazdasági minisztérium előzetes beleegyezése nélkül a március 4-én létező árakat.

Semmiféle más értelmezést az ellenőrző közegek nem adhatnak a törvénynek, nem lehet tehát ezek számára semmiféle százalékos alapon a hasznot kiszámítani és a kereskedők, vagy gyárosok ellen nem lehet kihágási jegyzőkönyvet felvenni. Valahányszor engem az ellenőrző közegek ilyen visszaéléseiről értesítettek, azonnal megakadályoztam a kihágási jegyzőkönyvek felvételét. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a március 4-iki árak érintetlenek lennének, amenny-

Ön veszít

drága idejéből, ha valamire szüksége van és személyesen jár utána, hogy hol, mit, mikor kaphat meg a legelőnyösebben

Ön keres

lakást, állást, foglalkozást, háztartási alkalmazottat, házat megvételre, vagy vevőt eladó házára, vagy bármi mást, amire szüksége van

Ön szaladgál

össze-vissza, keres itt és keres ott, igénybe veszi ismerőseit, közvetítőket tárgyal, felesleges kiadásokat vállal, pedig a megoldás egyszerű

Ön talál

megoldást minden gondjára, ha felad egy apróhirdetést a Déli Hírlapban, melyet naponta sokezer ember olvas

Ön csodálkozik

ezen az egyszerű megoldáson és csodálata növekszik, ha elolvassa, hogy milyen kedvezményes díjszabást állapítottunk meg az apróhirdetések részére.

Ön nem fizet

többet egy apróhirdetésért húsz leimél és ezért tizenöt szót közölhet. Minden további szó egy lei. Vastag betűvel egy apróhirdetés tizenöt szóig harminc lei és minden további szó kettő lei. Allástkeresők tíz szóig tíz leit fizetnek, minden további szó egy lei, vastag betűvel egy apróhirdetés álláskeresőknek húsz lei, minden további szó kettő lei.

nyiben megállapítanánk azokról, hogy már március 4-én is túlmagasak voltak. A törvény szelleméppen azt akarja, hogy az árakat mindig revízió alá lehessen venni és

azokat szükség esetén le lehessen szállítani,

különösen akkor, ha azt látjuk, hogy akadnak olyanok, akik, dacolva idők szellemével, túlzott árakat akarnak felszámítani.

A hírlapiró azután arra hívta fel az államtitkár figyelmét, hogy egyes vidéki városokban az ellenőrző közegek olyan túlbuzgalomba esnek, hogy az üzletekben ellenőrzés címén abbahagyatják a forgalmat. Az államtitkár így felelt:

— A törvény végrehajtási utasítása holnap megjelenik és ennek intézkedései elég pontosak. Ezt azonban még ki fogom egészíteni az ellenőrző közegekhez küldendő utasítással, amelynek az lesz a lényege, hogy

nem megtorló, hanem megelőző, útbaigazító eljárással kell a törvény szellemének megfelelni.

Ennélfogva az ellenőrző közegeknek elsősorban az a dolguk, hogy ne háborgassák a kereskedelmet, vagy ipart feladatuk teljesítésében. Abban az esetben, ha kisebb jelentőségű vétségek fognak fenn, nem kell mindjárt az első esetben kihágási jegyzőkönyvet felvenni, hanem

egy napi haladékot kell adni az illetőnek, hogy alkalmazkodjanak a törvényhez, amelyet egész részleteiben nem volt módjuk még megismerni.

A kihágási jegyzőkönyvet csak akkor fogják felvenni, ha ez a figyelmeztetés és haladék nem használ, mert ez esetben így már nem lehet kétséges, hogy a megtorlás indokolt és jogosult.

(=) A faipari munkaadók mesterkönyve. A timisi (temesi) faipari munkaadók céhe felhívja tagjait, hogy április hó végéig rendezzék a mesterkönyvet és az iparigazolvány ügyét. Az a tag, aki a mesterkönyvét eddig nem váltotta ki, hozza magával a céh irodájába a kérvényről szóló elismervényét (adeverintát), illetve annak a számát, aki pedig már megkapta a mesterkönyvet, az említett időpontig váltsa ki az iparigazolványt. Feltétlenül szükséges az iparigazolvány kiváltásához a mesterkönyv, a 200 leimél a betegpénztárnál történt befizetéséről szóló nyugta és az egészségügyi igazolvány.

Jegyrendszer alá eső logyasztási cikkek Németországban

A Völkischer Beobachter egyik legutóbbi száma felvilágosítást közöl a ruházati pontok elosztásáról. A közlemény szerint a berlini szövetárúházak a közönség tájékoztatására „Punkt-Anskunftstellé-eket állított fel a főváros több pontján. A pontok elosztása újabban a következő: férföltöny 25 pont (mellényel 30), férfikabát 50, női ruha 35, fiúruha 30, leányruha 25. Bálnabőről készült kabát, ha az textilfonalat nem tartalmaz, pont nélkül szolgáltatható ki. Női futárfejkendő (amelyet Németországban a nők kalap helyett viselnek) 5 pont.

Jelenleg öt típusú ruhaanyagot lehet kapni: 1. három éves korig gyermekeknek rózsaszínű szövet, 2. gyermekeknek 3-14 évig sötétzöld színben, 3. férfiaknak sötétbarna, 4. nőknek narancsszínben.

Jegyre jelenleg 14 féle árú szolgálhatunk, míg a többi árú után nem kell jegy. A jegyrendszerbe illesztett árú a következők: 1. kenyér és liszt, 2. burgonya, 3. hús, 4. tej, 5. zsír, 6. tojás, 7. cukor és lekvár, 8. főzelék, 9. rozs, zab, dara stb., 10. kávé, tea, kakaó, 11. szappan, 12. szén, 13. szövet, 14. cipő és talpbőr.

— Megjelent az ócskavas forgalmáról szóló törvény végrehajtási utasítása. Február 22-én jelent meg az ócskavasak forgalmáról szóló törvény, amely szabályozta a 200 kg-t meghaladó mennyiségben meglévő vas- és fémárú forgalmát és bejelentési kötelezettségét. A bejelentéseket az érdekeltek a polgármesteri hivatalhoz már benyújtották és így a végrehajtási utasítás főleg az eladásokra vonatkozik. A használt vasárúkat csak a minisztérium által megengedett áron lehet forgalomba hozni.

— Az órákról is bejelentést kell tenni. Az ékszerészek és órárosok lépéseket tettek a nemzetgazdasági minisztériumban, hogy az órákat ne tekintsek ékszernek és azokat ne vessék alá az ellenőrzésnek. Martinescu miniszteri vezértilkár kijelentette, hogy a minisztérium magáévá teszi a kérelmet egy külön utasításban, addig is azonban az ékszerészek helyesen járnak el, ha bejelentik az órákra vonatkozó készleteiket is.

— A bab hivatalos ára. A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy a bab nagybani eladási árát 160 ezer, kicsibani árát 180 ezer leiben állapították meg április 11-től kezdődően.

— A banati (bánsági) buza már 680 lei. A fokozódó vételkedv eredményeképpen a banati (bánsági) búza ára 680 lei mázsánként. Készletek egyelőre még vannak. A többi gabonanemű piaci ára a következő: tengeri 500 lei, korpa 400, zab 580, muharmag 1300, napraforgómag 950, tökmag 1450, árpa 520 lei száz kilónként. Lóheremag 42, lucernamag 63 lei kilónként.

— Vasárnap is lehet mezőgazdasági munkát végezni. A földművelésügyi minisztérium körözüvényt bocsátott ki az összes Mezőgazdasági Kamarákhoz, amelyekkel arról értesít, hogy tekintettel az utóbbi napok kedvezőtlen időjárására és a tavaszi mezőgazdasági munkálatok megkezdésének kitolódására, felfüggeszti a munkaszüneti törvényt úgy vasárnapokra, mint ünnepnapokra.

Rádió

SZOMBAT, APRILIS 13.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Jazz-zenekar hangversenye. 12.50: Hanglemezek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Tiroli, bajor, svájci és bécsi zene hanglemezeiről. 14.00: Rádió ujság. 14.20: Részletek francia operettek-ből, hanglemezek. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 18: Országórók órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Színházi és filmkrónika. 19.20: Énekkar hangverseny. 19.35: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.45: Előadás. 20.05: Tristan és Izolda zeneműkövetése. 21.10: Rádió posta. 22.45: Rádió ujság. 0.05: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ebresztő, torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Ifjúsági rádió. 13.10: Beszélgetés-zenekar. 13.40: Hírek. 14.30: Szórakoztató hanglemezek. 14.30: Hírek. 17.15: Eötvös Irén meséi. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 18.45: Előadás. 19.15: Szalónzene. 19.40: Édes anyanyelvünk. 20.15: Hírek. 20.25: „Utban a Budapesti Nemzetközi Vásár felé.” Hanglemezek. 21: „Vén leányok.” Vigjáték négy felvonásban. 22.40: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Pátia tánclemezek.

A CLUJ (KOLOZSVÁRI) THALIA előadásai a Városi Színházban

Szombaton, április 20-án, délután
5 órákor, olcsó helyárrakkal

Feleség

Szombat este 9 órákor

Fenség, fizetek

A világhírű vígjátékújdoncság bemutatója

Vasárnap délután 3 órákor olcsó helyárrakkal

Grófkisasszony

6 órákor

Fenség, fizetek

9 órákor

Szülők lázadása

Világsiker. Premier.

Hétfőn este fél 9 órákor:

Szülők lázadása

Kedden d. u. 3 órákor olcsó helyárrakkal

Gyümölcs a fán

6 órákor

Szülők lázadása

9 órákor

Fenség, fizetek

A színházi pénztár ma, szombaton kezdi meg a jegyárutást.

TENGEREK RABJA

Írta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Ülőnyomásos filis.

A fűtők s szeszesek a gépház felett szárítgatták holmijaikat. Olyan is volt aztán: bizony megszükkült, mire levették.

A Biscayaban elkezdődött a hadd el had; de már úgy belefásultak a viharokba, hogy meg se kottyant ez a kis táncolás és a szélnek jólismert acsarkodó üvöltése.

Két nap alatt azért csak kikecmeregtek a sokat emlegetett öbölből; nagyot sóhajtott mindenki, mikor felvillant Finistere lámpája.

Azontul aztán már csupa mulatság volt az út. Egymásután maradoztak el Burling sziget, a Carvoeiro, a Rocca fok, St. Vincente-nél befordultak és másnap rájuk meredt a félelmetesen hallgató szikla-vár: Gibraltár.

Onnan kezdve szinte rohant alattuk a tenger, a mély, kékszíni és egyre langyosodó Földközi tenger.

A legénység — majdnem mind olasz volt — sűrűn kacsintgatott balfelé, oda, amerre a csizmaországot sejtették. Akár a szárból, akár az orrától, akár a sarkából való volt, mindegyiknek édes hazája, régen áhitott otthona az a föld. Jobbra a hegyes-dombos északafrikai partvidék. Előbb Marokko, aztán Oran, majd Algeria... És az utazás tizenegyedik napján ott pompázott előttük a Matifou mögött előbujó, tündérien fekvő város. A vágyak és álmok városa, Észak-Afrika gyöngye: Algír!

A tengerpart mellett alacsony raktárházak, azok fölött a pálmákkal szegett széles sétány, sokemeletes szállodák és feljebb a hegyoldalban világlák, azok fölött pedig hófehérre meszelt lapostetejű arab házak ezrei.

Csupa fehér és mély zöld, itt-ott pirossal tarkítva és felülről széles végtelen sugarakban ömlött lefelé a forró nap-folyam. Ha nem is olyan hamisítatlanul keleti a kép, az Indiai óceán valamelyik városában, Rangoon-ban, vagy Bombay-ban, — mert a franciák ezt a boldog földet is elárasztották „kulturájukkal” és annak minden áldásával, elárasztották mindennel, csak éppen tisztáknak nem mondható asszonyaikkal — de azért színes, mozgalmas és fülsiketítően lármás volt a kép, amely az Angelicat fogadta.

A bárkák egész légiója nyüzsgött a hajó körül. Az arabok merészebbje földobta kampóban végződő kötelét, bizva a jószerecsében, hogy majd megakad valahol a hajó párkányában. Uszó bazár vette körül őket, hangosan kiáltó kufárok kínálgatták gyanus portékáikat: volt ott a világban minden, kezdve a szőnyegen és végezve a nagy melegben ragacsossá olvadt, gusztustalan datolyán.

Egyi-másik egész halom mandarint bontott fel szutykok kezeivel, hogy bizonyítsa kiváló minőségét... Csöpögött az édes lé, végigfolyt barna karjain, repültek a frankok a csónakba és türelmetlen matróz-kezek rángatták fel a tele kosár narancsot a fedélzetre.

Még jóformán ki sem kötött a hajó és már alig lehetett járni a fedélzeten, — annyi volt rajta a narancshéj.

Az egyik ügyesen felkapaszkodott arab ravasz képpel igyekezett becsapni hiszékeny hallgatóit. Száz méterről ordít az előtte lapuló szőnyegről, hogy az nem keleti... fonákján szerényen, mégis határozottan olvasható volt a felirat: „Made in Germany” — de azért esküdzött az arabus, ősei sirját emlegette, a számum perzselő viharát hirta ki maga ellen — ha nem mond igazat. László hallgatta kicsit, de aztán fejcsóválva odébált: félt, hogy végül ő veszi meg azt a vacakot.

Igazi keleti kényelemmel kezdődött az érkezés napja. Itt nem sietnek, mindenki ráért és a meleg égővi népek tunya fatalizmussal legyintenek mindenne: — „Ej, ráérünk arra még!”

Bezzeg valamelyik északi kikötőben szétszedték volna már a hajót, a magasba rángatott daruk, a nyitott raktárak és a ki- vagy berakodás egyéb előkészületei pillanatnyi pihenőt sem engedtek volna a legénységnek.

De itt?!

Mindenki mosdott, öltözött és ostromolta Signor Camalich kabinját, aki az előlegeket osztogatta... Aztán hol az egyik, hol a másik tűnedezt el a hajó valamelyik oldalán... Mert hiszen a hajó nem állt part mellett, hanem csak úgy hosszú pórázra eresztve és két horgonyára támaszkodva nézgette magát a kikötő vizében.

László is ropogtatott két darab vadonatúj százzast a zsebében. Kicsit gyürögette, habozott, menjen, vagy ne menjen, de aztán átöltözött és kivittette magát a partra.

A rakpart olyan volt, mintha láthatatlan korbács hajszolná az ide-oda rohanó arabokat. A világon semmi dolguk nem volt, de lázas tevékenységnek tüntették fel szaladgálásukat, úgy lóttak, futottak, hogy László elmosolyodva gondolt arra: mi lesz, ha ezeknek egyszer az életben munkájuk akad?

Egyetlen kapaszkodás az út felfelé, a város felé. A kikötő fölött óriási üzletek, kávéházak, európai ruhás emberek és vagy ötféle vegyes nyelv... Mintha nem is Afrika volna. Csak a sok fehér burnuszos beduin, hadaró beszédjük és valami gyanusan keleti illat árulta el, hogy azért ez a város mégis csak messze van Európától... ha nem is kilométerekben.

Néhány percre a nagyvárosias uccától, házaktól, ahol ritkul a francia szó és mind kevesebb lesz a rendes ruhába öltözött ember — ott kezdődik Algír.

A meredek uccák már nem is uccák, csak sikátorok, egyre keskenyednek, az a kevéske párás-sós levegő, ami bent a városban enyhíti a keleties illat-kompozíciót, mindjobban elenyézik, tolatkodik olaj-szag terjeng, sütnék-főznek az ucca kellős közepén.

László fintorgó orral járt közöttük.

Virágáros, levelelőlapos, idegenvezető, halstító, pogácsás és lepényes, — valamennyi ott terpeszkedik a sikátorok hepe-hupás macskakövein, éktelen lármát csapva, egymást túlkiabálva — csak éppen vevőt nem lehet felfedezni. Inkább csak egymástól vásárolgatnak, néha percekig turkálva a forró, olajos pogácsa-halomban.

A szag leírhatatlan. Néhány bőrkikészítő igyekszik teljesebbé tenni az illatoknak ezt az orgiáját.

Tarka ruhát alig látni. László visszagondol régi utleírásokra, amelyekben „tarka keleti kép”-ről ír-kálnak... Csupa fekete és fehér ruhát, leplet lát az embereken. A nők hosszú ruhái alól néha kivillannak a hennával vérvörösrre festett körmök, papucsos lábuk ujjain ép oly szépen kikészítve, mint keziken.

Kanyargós sikátorokon ért el a „Nők mecsét”-jéhez.

(Folytatjuk)

Jaj! hogy fáj a válam!

Ha a húgysav túlságosan felhalmozódik a szervezetben, kristályokat képez, amelyek, szurkálják az ízületeket, és olyan súlyos fájdalmakat okoznak, hogy tönkreteszik az ember közérzetét, sőt súlyos háttással lehetnek magára a szívre is. A húgysav sohase szabad stagnáljon a szervezetben. Sajnos azonban az ülő-életmód, kimerültség, megerőltető munka mindmégannál akadály a húgysav rendszeres kiválasztásának és eltávolításának, tehát egy komoly kezelést kell igénybe vennünk, hogy fejlődése arányában megszabadulhassunk a húgysavtól. Ezt nagyon egyszerű módon elérhetjük az Urodonal rendszeres használata által.

Az Urodonal — amióta csak létezik — hírneves orvosok rendelik és ajánlják, mert biztos és állandó hatása közismert.

Szedjen minden nap egy kanálkával egy kevés vízben... ez egyszerű, kényelmes és feltétlenül hatásos.

URODONAL

megakadályozza a húgysav felhalmozódását

Kapható: gyógyszerterekben és drogériákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY - MEGBIZHATÓ MARKA

Tizenkét csapat a nemzeti bajnokság A. osztályában. Még körülbelül két hónap van a bajnokság befejezéséig, de máris sok szó esik a nemzeti bajnokság jelenlegi rendszerének megváltoztatásáról. Az eddigi tervek közül a legvalószínűbb az, amely szerint az A. osztályban a jövőben csak 12 csapat venne részt, míg a B. osztályban összesen 24 csapat indulna. A B. osztályú bajnokságot két 12-es csoportra osztják.

KÖNYVEK

— Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác. Egy rendkívüli életpálya bontakozik ki előttünk Huszár Elemér pompás előadásában. A spanyol katonatiszt, aki isteni rendelés következtében a Jézus Társaság megalapítója, majd az ellenreformáció vezére lesz, halála után pedig a Hit örökké élő szentjei közé emelkedik. Nem az első könyv Loyolai Szent Ignácról Huszár Elemér műve, de elgondolásában, felépítésében és abban az igyekezetében, hogy nemcsak a szentet, hanem az embert is az olvasó elé állítsa, különösen a magyar irodalomban az első. Szinte az olvasó szeme előtt acélosodott egy gyarló emberi lélek szentté. Huszár Elemér rendkívül élvezetes olvasmány keretében mondja el ezt a páratlanul érdekes életpályát. Nyolc műmelléklet díszíti a rendkívül érdekes és bizonyára hamar népszerűvé váló könyvet. Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác c. műve Rózsavölgyi kiadásában, szép kiállításban kötve és műmellékletekkel 198 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

— Magyarosan, divatosan. Vadoné Perényi Irén ruhatervei közelebb hozták a magyar viseletet az európai ruha vonalához. 12 népviseletből összeállítva 60 ruhatervet tartalmaz ez az albumfüzet, amelynek legfontosabb részét képezik a műlap és rajz mellékletek. A ruhaterv rajzokat megelőzi néhány általános elvi bevezető cikk, ezt követik ruhatervek magyarázatai minden egyes rajznál pontosan megjelölve, hogy a népviselet mely vidékről származik, a szükséges technikai magyarázatokkal. Vadoné Perényi Irén: Magyarosan, divatosan c. sorozata 119 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

— Ilyés Gyula: Rend a romokban. A kitűnő író reprezentatív verseskötete három összefoglaló részről áll. Az első a „Magyarok” ciklus, a második rész „Kacsalábon forgó vár” című gyűjtött versek sorozata, a harmadik pedig „Jelek” fejezet alatt foglalja össze a kiűnő költő verseit. Ilyés Gyula az új magyar irogárda legtehetségesebb és legkiemelkedőbb alakja, akinek minden újabb írói műve további fejlődési fokot és emelkedést jelent azon magasságok felé, amelyhez a magyar irodalom klasszikusai és örök értékű alkotásai tartoznak. Ilyés Gyula: Rend a romokban c. verseskötete a Nyugat kiadásában, szép kiállításban fűzve 99, kötve 139 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

SPORTESSEMÉNYEK

52 nevezés „Németország barna szalagjéért”. A 100 ezer márkával díjazott versenyre, amely július 28-án kerül Münchenben lebonyolításra, 52 német nevezés érkezett. A Deutscher Alpenpreis néven ismert, 50 ezer márkával díjazott versenyen, amelyet szintén Münchenben rendeznek, 21 induló áll starthoz.

Elhalasztották a taormini nemzetközi teniszversenyeket. A palermói nemzetközi teniszversenyek után a román versenyzők elutaztak Milánóba, ahol résztvesznek egy újabb versenyen. A versenyek csütörtökön kezdődtek volna, de ezt a kedvezőtlen időjárás megakadályozta.

300 ezer leit kért Cseh Matyi az AMEFA-tól. Az aradi munkáscsapat vezetősége tárgyalásokat folytatott Cseh II.-vel, a Hungária válogatott csatárával. A megbeszélések nem vezettek eredményre, mert Cseh Matyi 300 ezer leit kért, míg az AMEFA vezetősége csak 150 ezer leit volt hajlandó adni. Így Cseh II. nem jön Aradra, ellenben a csapat edzését Vágó, az MTK volt játékosa vette át.

A Kispest vereséget szenvedett a Törökvéstől. A Kispest csapata vasárnap Istanbulban vendégszerepelt, ezért a Törökvés elleni bajnoki mérkőzést szerdán játszották le. A Kispest a mérkőzésen 1:0 arányú vereséget szenvedett.

Foto-Sport-Optic
Fotólaboratórium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-länder” gépek és filmek.
A. M. Mülley
Timisoara I.,
Strada Solderer 11.

A német golfszezon terminusai. A német golf-sport ebben az idényben összesen 37 versenyt rendez. Az 1940-es szezon kiemelkedő eseménye a május 9-én valamennyi német pályán a „nagy Pless-serlegért” folyó mérkőzés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 lei, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 lei, minden további szó kettő lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28—10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 51. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Állást keres

Jobb nő 3 nyelvet beszél, üzletbe, vagy nagyobb gyermek mellé állást keres. IV. Str. Olanescu 3. 963

Alkatmazás

Retusőr és laboránsnő azonnal felvételt. Engel fényképezési műtermében. I. Piata Libertatii 4. 908

Lakas

Déli fekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten és 3 szobás lakás II. emeleten május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Kétszobás modern villalakás 1—2 személynek kiadó, Bulev. Mihai Viteazul 15. 863

Lépcsőházból nyíló elegánsan bútorozott szoba, fürdőszobával villában, szolid úrnak kiadó. Bulev. Mihai Viteazul 15. 864

Adas-vételei

Modern sötét hálószobabútor, 3+1 hálózati rádiót és egy jó lencsés fényképezőgépet veszek. Kérem a leírást, árat „Azonnal fizetek” jellegre a kiadóba. 857

Jó tőkebefektetés újonnan épült adómentes, összkomfortos, 2 szobás villalakás, IV. kerület központjában, idősebb gyermektelen házaspárnak eladó. Érdeklődők „Alkalmi vétel” jellegre a kiadóba írjanak. 862

S. E. T.

Értesítés.

Stabilimentele Economice ale Municipiului Timisoara, tudomásra hozza mindazon érdekelteknek, főleg a kereskedelmi, úgymint az ipari vállalatoknak, hogy a városi színházban működő „hirdető vállalat” 1940. április 1-től kezdve a S. E. T.-hez lett beosztva.

A hirdetővállalat új irodahelyisége a CAPITOL-moziban van elhelyezve és rendelkezésre áll az érdekelteknek, akik felvilágosítást óhajtanak a reklám és plakát kiragasztása ügyében Timisoara város terén, naponta délelőtt 10—12 és délután 5—7 óráig.

Külföld

Kiadó IV. kerület Piata Dragalina 4/a alatt üzlethelyiség kirakattal. Bővebbet Prochaska malom IV., Str. Gării 1. Telefon: 22—50. 860

Üzlethelyiség május 1-re kiadó, a püspöki palotában. I., Str. Eminescu. 861

Szép akar lenni?

Használjon K U L K A-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és h- iompuvert, h á r o m színben. Kap- ató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Bratianu.